UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

206.
УКРАЇНСЬКИЙ
4 ЕР 1989
МУЗЕЙ-АРХІВ

ТАБОРОВІ ВІСТІ

Рік вид.I, ч.1. Кастель, 25 серпня 1947.

ЗНАЧЕННЯ ПРЕСИ

Ввесь світ після недавно пережитої воєнної завірюхи взявся до упорядкування свого життя. За короткі, здавалось би, роки війни все було перевернуто догори дном. Тепер в усіх ділянках народнього життя - господарство, техніка, наука, освіта, загальна культура - треба наново братися до роботи, треба заліковувати рани, що їх завдала людству війна. Те саме можна ствердити і в ділянці міждержавних зносин. Окремі народи, через своїх державних мужів, силкуються відновити захитану рівновагу у міжнародніх відносинах, намагаються встановити у світі те, до чого прагнули ще задовго перед цим найкращі представники світового суспільства; мир, побудований на справедливих, рівноправних началах для всіх свободолюбивих націй. І при цій гарячковій праці по перебудові і відбудові світу зроджуються нові ідеї, виставляються нові гасла, переглядаються програми і пляни, якими керувалося перед цим людство. Те, що вчора не здавалося нормальним і можливим, сьогодня відвидається, як пережите і нездатне.

В цій новій добі, як зрештою і перед цим, величезна роля припадає пресі. Це на сторінках часописів і журналів, шляхом обміну думок, дискусій і критичних завваг, постають нові ідеї й виробляються пляни на майбутнє. За посередництвом преси уряди держав, центральні установи та громадські організації виясняють загалові суспільства потреби тих чи інших заходів, а представники громадянства мають змогу в свою чергу висловити свої думки відносно заходів уряду в різних ділянках господарського, політичного чи культурного життя. Таким чином, преса є тою трибуною, де відбивається складний процес народнього життя: на початку там висловлюються погляди і зароджується думка про потребу тих чи інших заходів; далі покликані до цього органи подають громадянству і виясняють конкретні пляни, що мають бути переведені в життя; врешті, шляхом критичних завваг, в пресі висловлюються погляди на доцільність чи недоцільність тих чи інших заходів, вносяться до них поправки і доповнення та вказуються шляхи до кращого практичного застосовання цих заходів.

Візьмемо для прикладу таку популярну сьогодні справу, як Маршалів плян. Його появу попередили довгі міркування в пресі про необхідність допомогти Европі економічно стати на ноги. Далі було оголошено сам Маршалів плян і подано всебічне виясненння щодо

мети і методів здійснення. Тепер відбувається дискусія над тим, як забезпечити успіх цього пляну, і вносяться корективи в методи і шляхи його практичного перепровадження в житті.

Серед великих і складних світових проблем, життя і потреби невеличкої горстки українських "переміщених осіб" видаються надто дрібними і малозначними. Проте, для нас самих так не є, бо ми мусимо прагнути до того, щоб усі ті наші внутрішні житєві проблеми були упорядковані і не давали приводу до якогось тертя або замішання. Доля закинула нас на чужину. Живемо в тимчасових, переходових умовинах таборового життя. Маємо надію, що наше перебування по таборах невдовзі скінчиться, але доки ще так є, мусимо подбати про те, щоб наше життя проходило якнайбільш упорядковано і корисно для загалу. Мусимо в цій невеличкій школі громадського життя по таборах якнайстаранніше підготуватися до переходу в інші умови, коли ми зможемо переселитися до якихось вільних країн, або коли обставини складуться так, що найгарячіші бажання кожного з нас зможуть здійснитися.

В нашому таборі - як і в кожній культурній громаді - пульсує багатогранне життя, значення і важливости якого навіть особіне усвідомлює більшість наших таборян. Ми маємо самоуправу, маємо численні освітні, релігійні, мистецькі, господарські і самодопомогові установи. Завданням Управи табору є керувати цими різнородними установами або узгіднювати їх працю між собою. Це ціла невеличка автономна провінція, якій треба давати лад і порядок. Дехто з таборян навіть не уявляє собі, скільки праці й енергії доводиться приложити, щоб життя табору в усіх його проявах проходило справно і без тертя. Зварити їсти, видати харчі, подбати про те, щоб було світло, вода, опал, щоб діти ходили до школи, щоб відбувалися реферати й якісь театрально-мистецькі розваги і т.п., - все це не дається так легко, як може хтось думає. І всі ці завдання тим легче можна виконати, чим більше зрозуміння для їх важливости виявлятимуть мешканці табору і йтимуть на зустріч таборовим органам, всебічно їм допомагаючи. Цій меті - освідомлення нашого громадянства у потребах і завданнях таборового житя - має служити таборовий журнал, видання якого започатковуємо. Органи самоурядування й різні таборові установи матимуть змогу вияснювати ті чи інші місцеві справи на сторінках "Таборових Вістей", а загал нашого громадянства зможе забирати в ньому голос, висловлювати свої думки і спричинюватися тою дорогою до поглиблення й удосконалення різних заходів. Таким чином, наш таборовий журнальчик має виконувати для мініатюрної "держави" табору Майнц-Кастель ту саму ролю, що її виконує велика світова преса для великих держав.

Певна річ, що на сторінках "Таборових Вістей" будемо порушувати тільки ті справи, які безпосередньо торкаються місцевого життя. Не будемо тут займатися загальними українськими справами, або проблемами світової політики, що ними вичерпно займаються численні друковані українські газети або такі органи преси потужних держав, як напр. англійська щоденна газета всесвітнього значення "Таймс". Тому і зміст та зовнішній вигляд нашого журналу будуть куди скромнішими, ніж зміст і вигляд українських або чужинецьких газет загального значення. Проте, тішимо себе надією, що різниця поміж "Таборовими Вістями" й лондонським "Таймсом" не буде більшою, ніж різниця поміж нашою Кастельською таборовою "республікою" і світовою англійською імперією.

М.Л.

-----ooOoo-----

ХАТА В ЗАБУДЬКІВЦЯХ

Було колись в Україні... жили наші діди-прадіди по широких, як море степах, на хуторах, сіючи пшеницю, годуючи худобу, розводячи пасіки. Земля тоді, кажуть, текла молоком і медом... Ніхто не журився, чи худоба, що паслася вільно чередами і табунами в степах безкраїх, не влізе в шкоду, через межу сусіда. Не було тоді дрібних сварок "за курку і гуску", або ж за межу і грушу на межі, як пізніше, за часів Нечуя-Левицького, з сусідом. Та й самого сусіда бачилося вряди-годи, раз у неділю в церкві. Свій хутір від татарина, боронив найчастіше наш прадід сам, узявши в руки мушкет і шаблю, що ними навчився володіти за молодих літ на Запоріжжі. Тоді викохалася в Україні широка, нічим необмежена українська натура. "Без холопа і без пана, сама собі..." Тоді наші діди могли легковажити собі громадські проблеми і гордовито казати: моя хата з краю...

Але відтоді промин,ло багато років... Світ ставав щораз вужчим і тіснішим. Наших дідів вигнали з привольних зимовників і хуторів та післали "на панщину пшеницю жати"... Згодом наших дідів і батьків взяли "на облік" і видали їм пашпорти. А вже цілком недавно видали пашпорти навіть нашим коням...

Тепер було багато гірше, менше було можливостей виявити наші індивідуальні здібності, а все ж таки і батьки наші самі не затратили були ще своєї хуторянської філософії і потішали себе, що "з Івана мене тепер уже ніхто не зсадить".

Та не треба було довго чекати, як нас викинули і "з Іванів", викинули також із нашої власної - "хати з краю", позбавивши Батьківщини. Тепер наша хата - уже не наша - і не знаходиться з краю, а поміж іншими сусідніми, в Н-ному бльокові, на другому поверсі табору ДП в ....

Здавалось би, що усі ці події не проминуть безслідно в нашій психології і накладуть на нас зобов"язання громадського порядку, що бодай до певної міри обмежать розгін нашої індивідуалістичної думки, підпорядкують наші особисті інтереси і звички інтересам загалу нації. Думалося, що кожний з нас зрозуміє, що немає уже нашої хати з краю, на хуторі в Забудьківцях, і що ми живемо в дуже тісному світі, в перенаселеній Европі, збитими гуртками в ДП - таборах, де можемо і сміємо втриматись на поверхні життя тільки спільними зусиллями - всі за одного - один за всіх.

Та чи так сталося? Думаємо, що не завжди.

Ще не так давно хвилювалося наше громадянство приводу подій в деяких наших войовничих таборах. Нам було ясно, що наші боєві табори своїм поступованням компромітують не тільки себе самих, свої табори, але й увесь загал нашої еміграції в Европі, тому ми так нещадно виступали і виступаємо проти їх нерозсудних вчинків, що поволі упритомнює їх.

Не так давно читали ми в наших часописах, що наші громадяни, які мали щастя дістатися в більш нормальні умовини життя, поза кордони Німеччини, своєю невідповідною поведінкою там скомпромітували себе і спричинили свій поворот до Німеччини. "Широка індивідуалістична" вдача дозволила їм поводитися в чужому оточенні так, як у себе на хуторі в Забудьківцях, забуваючи про те, що вони є частина великої цілости, та що своїм невідповідним поступованням замикають дорогу не тільки собі, але можуть пошкодити інтересам цілої еміграції.

І знову ж в цьому випадку поступовання кількох одиниць з " відокремленого хутора" може скомпромітувати загал наших скитальців.

Або ж знову явище, яке на жаль, зустрічаємо ми ще й сьогодні в усіх наших таборах. Входимо в табір літнього вечора. Усі вікна табору відчинені. З кількох вікон чуємо радієві передачі. Це щасливі посідачі "найновіших здобутків техніки" "ущасливлюють" себе, своїх сусідів і цілий табір музикою і співами. Але що це? Прислуховуємося і не віримо своїм вухам. Радіо наставлене "просто" на Москву і передає колхозні частушки, "Катюшу" і "Песню про ....." Радієвий апарат наставлений на "фортіссімо", "ущасливлюючи" авдицією не тільки сусідів, але й тих, що посуваються по інтернаціональній автостраді, що проходить попід табором. Поминаємо вже те, що радіо не завжди мусить бути приємністю для кожного вуха, і що в нашій "хаті з краю" в Н-ному бльоці II поверху треба би все мати на увазі також наших сусідів, які на цей раз живуть не на сусідньому хуторі в Підзабудьківцях, але тут таки у нас, на тому самому поверсі, за тонкими стінками по один і другий бік нашої хати і що для них "Катюша" і "Песня про ....." не мусить якраз звучати, як звуки гавайської гітари. Але ж нашу передачу чутно геть далеко, навіть на інтернаціональному шляхові, що йде біля нашого табору, де чужинці, а також і ті, що нами опікуються, зі здивованням прислуховуються, що це за дивний народ ці ДП, і чиж треба сидіти аж над берегами Дунаю чи Райну, щоби насолоджуватися "Катюшею"? Бо ж Катюша, здається, не обов'язково на "берег крутой" Райну "вихаділа, песню заваділа"?

Ще одна справа. Всі ми маємо обов"язок праці. ІРО не має заміру годувати нас за дармо. Зрештою, коли нас переселять до інших країн, муситимо всі заробляти там на своє життя. І коли ми тут занедбуємо наші обов"язки, легковажно ставимося до покладених на нас функцій, то чи не кидаємо ми цим самим поганого світла на всю українську еміграцію? Коли хтось міркує собі, що від праці, покладеної на нього таборовою адміністрацією, можна якось "відкрутитися" або недбайливо її виконати, коли все частіше трапляються випадки нестання на ту чи іншу роботу, то при цьому забувається, що такі явища спостерігає не тільки адміністрація табору, але й чужинці, від яких залежить справа переселення і, взагалі, допомоги нам в майбутньому.

Знаємо, що живемо в демократичному світі, де усе вільно. Шануємо індивідуалістичні здібності і вподобання наших громадян. Однак не можемо допустити, щоби ці вподобання шкодили нашому загалові, дарма що нахили ці є аж такого "невинного" характеру, як вислухування по радіо "Катюші".

Демократія не означає безмежної сваволі одиниці. Це є передовсім компроміс нахилів і вподобань одиниці з інтересами загалу. Цей компроміс зобов'язує в першу чергу нас, що живемо збитими гуртками в таборах ДП, і заки наша доля і наше завтра непевне і абсолютно залежне від обличчя нашого загалу.

Беручи це під увагу, мусимо вести одверту боротьбу з розкішшю " відокремлення" в "хаті з краю" в Забудьківцях. І кожному з нас мусимо поставити цілком ясно: або - або. Або кожний з нас підпорядкується інтересам загалу і виконає ту місію, яку сам собі вибрав і на яку покликала нас наша доля, або ж наш загал гостро засудить вчинки " індивідуалістів" з "хати з краю" і раніше або пізніше усуне з поміж себе одиниці з асуспільними, негромадськими нахилами.

Е. Пастернак.

-----ooOoo-----

ПАМ'ЯТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Заслуга Лесі Українки не тільки в тому, що вона дала нам прегарні поетичні твори, що піднесли українську поезію до рівня світової, а й у тому, що вона протягом усього свого життя збуджувала в людях найкращі поривання, заохочувала їх до боротьби, до змагання за краще майбутнє. Її дуже високо цінив Іван Франко. Він писав у Літ.-Наук. Вістнику 1898 р. "Від часу Шевченківського "Поховайте та вставайте, кайдани порвіте" Україна не чула такого сильного гарячого та поетичного слова, як із уст цієї слабосилої, хворої дівчинки... Ще раз повторюю: читаючи м'які та рознервовані писання сучасних молодих українців - мужчин і порівнюючи їх з тими бадьорими, сильними та сміливими, при тім такими простими словами Лесі Українки, мимоволі думаєш, що ця хора слабосила дівчина трохи чи не одинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну".

І справді її надхненні, палкі слова, бадьорі, енергійні та мужні, здавалися незвичайними для такої маленької, непоказної, скромної дівчинки, а її висока інтелігентність, глибока культура, всебічна европейська освіта і широкий світогляд ставили її високо над загальний рівень тодішнього українського суспільства.

25 лютого 1871 р. в м.Зв"ягелі /Новоград-Волинський/ в родині голови з"їзду мирових посередників на Волині Петра Антоновича Косача народилася друга дитина - Лариса. Мати її, Ольга Петрівна, - сестра відомого українського громадського діяча та вченого Михайла Драгоманова, знана українському громадянству під ім'ям Олени Пчілки. Це була висококультурна, розумна жінка, талановита поетка і віддана патріотка. І всі діти з цієї родини були саме їй зобов"язані прекрасним вихованням, далеким від казенного виховання в старих російських гімназіях та інститутах.

Діти Косачів росли близько до природи, в тісному єднанні з сільськими дітьми. Батьки щороку возили їх кудись на село, щоб там вони могли в товаристві селянських дітей черпати повною мірою із скарбниці народньої. Звідси й мова Лесиних творів, багата, барвиста, чиста від будь-яких чужих шкідливих впливів".

Коли Лесі було 11-12 років, у неї з"явились ознаки страшної хвороби - туберкульози руки. Це її позбавило найперше змоги продовжувати навчання музики, яку вона так любила, і відтоді все її життя далі йшло в безупинній боротьбі з цим страшним ворогом-хворобою. За її власним влучним виразом, вона вела з цим ворогом завзяту невпинну тридцятилітню війну, і з цієї війни не вона вийшла переможцем.

Хвороба передчасно подолала її і вирвала занадто рано з наших рядів в самому розквіті її творчости. Хвороба забирала в неї багато енергії, часу, грошей, сили. Хвороба примушувала її весь час лікуватися, їздити по різних закордонних і наших курортах, гнала її і на Кавказ, і до Італії, і до далекого Єгипту, і до Криму, якнайдалі від коханої батьківщини. Це вимотувало її і без того кволі сили, але не можна не визнати, що всі ці поїздки поширювали обсяг спостережень, давали їй нові враження, новий матеріял для творчости, і одночасно збільшували тугу за батьківщиною, будили глибокі думки і примушували її виливати їх на папір.

Знання чужих мов і перебування в чужих краях дали змогу Лесі Українці написати силу ліричних творів з описом чужої природи, як ось "Римські спогади", "Весна в Єгипті", "Ліричні пісні давнього Єгипту". Як справжній поет, вона надзвичайно тонко і сильно відчувала і любила природу взагалі, а свою українську, лісову особливо.

І саме з туги за волинською природою родилась її "Лісова пісня".

Писати Леся почала дуже рано, коли їй ще не було 12 років. Перший її вірш "Ні долі, ні волі у мене нема" з'явився в галицькому журналі "Зоря" 1884 року, коли Лесі було тільки 12 років. Наступного року вийшов її переклад "Вечорниць" Гоголя. В 15 років вона перекладала поезії Міцкевича та інших европейських поетів, особливо захоплюючись творами Гайне.

Коли їй було 20 років, вийшла перша збірка її власних поезій "На крилах пісень". Це здебільшого ліричні вірші.

А тим часом тяжка хвороба все більше і більше підточувала її сили. І в її поезії того періоду все більше відбиваються її переживання в зв'язку з тим.

У той час, як подруги Лесіни бігали, сміялись, розважались, Леся місяцями змушена була лежати в ліжку, але ніхто не чув від неї ні скарги, ні нарікань на свою долю. Взагалі вона тамувала в собі настрої, які могла їй навіяти хвороба і думка про передчасну смерть. Це була надиво мужня вдача з твердою волею, героїчним духом. Ця повсякденна боротьба загартувала волю і виробила з немічної дівчинки з "хоробливим виглядом" героїчну постать, вся творчість якої пройнята напруженим вольовим змаганням до боротьби і перемоги.

Ось чому в її творах нема ні розпачу, ні безнадії, ні занепадництва; навпаки, в них найчастіше звучить сильний протест, мужній стоїцизм, бажання вийти переможцем навіть з безнадійного становища.

Рано познайомилась Леся з грецькою та римською мітольогією, з героїчними пригодами, описаними в Іліяді та Одисеї та в деяких лицарських романах. Героїчні події та образи збуджували фантазію, спонукали виливати на папір думки і драматизувати прочитане. Характерно, що співчуття маленької Лесі завжди були не на боці того героя, що із списом приставав до подоланого і кричав йому: "здавайся.", а на боці того, хто, лежачи на землі, гордо відповідав: "убий, не здамся." Оця завзятість у боротьбі, що так вабила маленьку Лесю, лишилася в ній назавжди, як одна з головних рис її вдачі.

—o—

Свою ролю поета Леся Українка розуміла, як громадське служіння, а поезію, як зброю в боротьбі. Писання віршів були для неї не розвагою, а відповідальною працею. Хвора, слабенька дівчина не мала фізичної сили для боротьби із злом. Її єдиною зброєю було її надхнене слово, і всю свою силу, всю жагу свою великого серця вона вкладала в це слово:

Слово, чому ти не твердая криця,
Що серед бою так ясно іскриться?
Чом ти не гострий, безжалісний меч,
Той, що здіймає вражі голови з плеч?

Слово, моя ти єдиная зброє,
Ми не повинні загинуть обоє,
Може в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів.

Песники дужі поймуть мою зброю,
Кинуть з нею одважно до бою...
Зброє моя, послужи волкам
Краще, ніж служиш ти хворим рукам.

Починаючи приблизно від року 1900 головна творча енергія Лесі Українки йде на писання драматичних творів, чи, точніше кажучи, поетичні хвилюючі проблеми та ідеї в неї виливаються в формі віршованих п'єс. Драматична творчість Л.Українки безперечно є вища стадія її поетичного розвитку. Її "Лісова пісня", "Камінний Господар, "Касандра", "Оргія" тощо - є перлини, якими справді може пишатися українська література.

Висококультурна, всебічно та по европейському освічена, Леся Українка брала сюжети своїх драм здебільшого не з українського життя.

Глибоке знання історії мітольогії" та всесвітньої літератури спрямувало її творчу фантазію в інший бік, ніж це робили всі її українські попередники.

М.Коцюбинський в листі до Панаса Мирного від 28.1.1903 року писав: "За сто літ існування новіщо література наша живилась переважно селом, сільським побутом, етнографією. Селянин, обставини його життя, його нескладна здебільшого психологія - ото майже й все, над чим працювала фантазія, чим оперував досі талант українського письменника".

Далі Коцюбинський пише, що читач в Україні вже виріс, що він не може задовольнитис творами лише з селянського життя, що він "вихований на кращих зразках сучасної европейської літератури, бажав би зустрітися в творах красного письменства нашого з обробкою тем фільософічних, соціяльних, психольогічних, історичних і т.д."

І ось у цьому полягає насамперед заслуга Л.Українки. Вона перша в Україні влила в українську літературу новий, свіжий струмок, вивела нашу поезію з запічку на широкі простори загально-людської загально-культурної тематики.

Більшість драматичних творів Л.Українки написані на матеріялі світової історії. Сюжет вона брала з життя різних народів і епох, з народньої творчости, починаючи від біблійних легенд, грецьких та римських мітів, часів первісних християн і кінчаючи новітніми часами.

Але в кожний свій твір, в кожне слово своїх героїв Л.Українка вкладала свої найдорожчі думки, давала їм своєрідне трактування, намагаючись образами і персонажами, узятими з чужого життя, символізувати життя українське і долю цілої України, яку вона так любила, і служінню якій вона віддавала всі свої сили.

Один із своїх останніх творів "Мій шлях" Леся Українка закінчила такими словами:

Бажаю так скінчити я свій шлях,
Як починала: з співом на устах.

І справді, останнє п'ятиріччя творчости Лесі Українки, за висловом покійного академ.Грушевського, було "немов якийсь титанічний хід по велетенських уступах, не рушених людською ногою, де кожний крок, кожний твір означав нову стадію, відкривав перед очима українського громадянства все нові перспективи мислі, все нові обрії образів."

У травні 1913 року українське громадянство вшанувало Лесю Українку, коли вона приїхала до Києва.

Покійна Л.М.Старицька-Черняхівська писала потім: "У цьому вшануванні було щось невимовно сумне, що зрушувало і шматувало серце. Бліда, прозора постать Лесі з руками повними квітів, з словами - повними енергії, любови та віри і - з смертю в очах".

Два місяці згодом, 1 серпня 1913 р. невблаганна смерть передчасно перервала її життя і спинила її шлях у вселюдські простори".

--0--

Поховано Лесю Українку в Києві на Байковому кладовищі. Поруч неї пізніше покладено її матір, Олену Пчілку.

Перед смертю Леся писала:

Інші будуть співці по мені,
Інші будуть дунати пісні,
Вільні, гучні, одважні та горді
Поєднаються в яснім акорді
І полинуть у ті небеса,
Де сіяє одвічна краса,
Там на них обізветься луною
Пісня та, що не згине зо мною.

М.Т.

Св. КНЯГИНЯ КИЇВСЬКА ОЛЬГА

Наша історія багата на визначні жіночі постаті. Ми маємо багато інших жінок, в такій самій мірі, як і Св.Княгиня Ольга, але під іншими оглядами положили заслуги для нашого народу, проте княгиня Ольга лучить в собі дві риси, які ми мусимо мати передовсім тепер перед очима і які наказують нам саме її взяти за покровительку нашої жіночої організації: вона перша явна і активна жінка-християнка, яка всупереч тодішньому поганському загалові кладе підвалини під християнство на Україні. В теперішній час, коли на наших землях йде така жорстока, нищівна боротьба проти наших церков, коли новітнє поганство сильно загрожує християнству на Україні і навіть тут на еміграції ми не вільні від цієї боротьби та її відгомону, нам треба старатися йти слідами княгині Ольги і виступити в обороні своєї віри, своїх традицій, і саме ми, жінки, можемо тут дуже багато вдіяти, бо звичайно в кожній родині саме жінка піддержує релігійне життя, виховує дітей в християнському дусі і вчить їх так перших молитов,як і постійности в своїй релігії:

Однак, княгиня Ольга була не лиш жінка-християнка. Була вона також розумною і передбачливою володаркою,яка зуміла вповні заступити свойого чоловіка і для свойого сина не лише зберегти,але й закріпити і зміцнити владу і державу. Ми, як нація тепер бездержавна, потребуємо сьогодні ще в більшій мірі жінок, національно свідомих,які в міру потреб потрапляють заступити у всякому ділі мужчин,жінок,які свідомі цілей і завдань українського загалу зуміють виховати своїх дітей на добрих українців і на чесних громадян,які - коли виростуть - не принесуть нам встиду, а навпаки, зуміють дати з себе багато для добра загалу, а передовсім відповідно вив'язатись з завдання, яке буде змістом їхнього життя.

Отже, не випадково Об'єднання Українських Жінок на еміграції вибрало кн.Ольгу своєю покровителькою і багато інших жіночих товариств, організацій та сестрицтв, як давніше в краю, так і тепер на еміграції, віддається під її покров. І нехай цей факт змусить нас призадумуватися частіше над нашими завданнями і дасть нам певні напрямки в наших цілях і вимаганнях.

/З статті Дра Анни Герасимович/

Шануючи постать св.кн.Ольги наша таборова Жіноча Організація улаштовує цими днями Свято Княгині Ольги, що складатиметься з реферату про її життя і з художньої частини. Після концерту жінкам - членам організації Українських Жінок будуть розданні відзнаки - брошки з портретом кн.Ольги.

Бажана була б якнайчисленніша присутність на святі таборян, а особливо жінок.

ooOoo

З КООПЕРАТИВНОГО ЖИТТЯ ТАБОРУ.

В нашому таборі не легко поширювати кооперативні ідеї.

В цьому немає нічого дивного, бо емігранти походять з різних суспільних верств і посідають неоднакові погляди на справи соціяльно-господарські. Одні вбачають в кооперації певну відміну комунізму; другі ставляться до неї вороже з мотивів приватно-власницького характеру; треті просто не розуміють кооперативних ідей. З цього часто виникає неслушна і необгрунтована критика нашої кооперації, з'окрема таборової кооперативи.

Не можна сказати, що все в нашому кооперативному житті гаразд, бо ж кооперація, як і взагалі все наше теперішнє життя, не спирається на устійнені правні норми і натрапляє на чималі труднощі при виконуванні своїх завдань. Проте, і на еміграції кооперація потрібна і її існування треба уважати за явище доцільне і додатнє. На загал кожна кооператива існує як ДОБРОВІЛЬНЕ, НА ПРИНЦИПІ РІВНОПРАВНОСТИ І САМОДОПОМОГИ ЗАСНОВАНЕ ОБ'ЄДНАННЯ ЛЮДЕЙ З МЕТОЮ ПОЛІПШИТИ СВІЙ ДОБРОБУТ ШЛЯХОМ ВЕДЕННЯ НА СПІЛЬНИЙ РАХУНОК ПІДПРИЄМСТВА, ЯКЕ МАЄ ЗБІЛЬШУВАТИ ТРУДОВИЙ ЗАРОБІТОК УЧАСНИКІВ АБО ЗМЕНШУВАТИ ЇХНІ ВИДАТКИ НА СПОЖИВАННЯ, ВІДПОВІДНО ДО ВИКОРИСТАННЯ НИМИ ЦЬОГО ПІДПРИЄМСТВА, А НЕ ВІДПОВІДНО ДО КІЛЬКОСТИ ВКЛАДНОГО КАПІТАЛУ.

Маючи на увазі цю основну засаду кооперації, придивімося до шляху, пройденого кооперативою нашого табору.

За перше півріччя перебіг роботи кооперації в цифрах виказує:

а/ що продано краму з крамниці на 253.367 н.м. з націнкою - 17.7 %,

б/ що продано 26,905 л. пива і 2.170 пл. лимонаду на 22.536 нм. з націнкою загалом на 275.903 н.м.

в/ що в кооперативних майстернях виконано окремих замовлень нашим таборянам на суму 41.398 н.м. за цінниками кооперативи.

В наслідок проведеної роботи кооператива мала чистих зисків - 18.830 н.м. /від торгівлі 17.746 і від виробництв 1.084 н.м.

В торговельній роботі відсоток націнок збільшено против пляну на крам 2,7 % , на безалкогольні напої - 11% - ціни в кооперативі далеко нижчі за ціни крамничок лицарів сумнівної слави наживи, які густо були розташовані на терені табору, попід таборами - та навіть в окремих приватних німецьких торгівлях /пиво там продають 95 пф. літр, а ми 80 пф. літр/. Збільшення відсотку націнок непотрібне і, треба думати, буде усунуте нашою Управою.

Господарсько-фінансова доцільність в роботі дала можливість витратити на загально-національні допомогові цілі:

Видано:

	1946 р.	1947 р. перше півріч.
1. Централі Української еміграції на	3.264	3.174
2. Централі Кооперативів на організацію кооперативної справи еміграції	-	4.223
3. Комітетові допомоги студентам	500	-
4. УМСА	500	25
5. Таборові витрати:		
через УНРРА	11.185	2.074
Управу Табору	-	7.045
безпосередньо на лікув. заклади	728	

батьківському комітету шкіл на обладнання ялинок і утримання крамниці	4.501	-2.777	2.452
		13.962	11.571
6. На утримання ріжних фахових курсів		3.000	2.000
		21.226	21.570

Отке всього витрачено на поліпшення умов таборян - 42.796 н.м.

/ Далі буде/

З.Демченко.

-----ooOoo-----

К А Л Е Н Д А Р П А М'Я Т Н И Х Д А Т

С е р п е н ь - м і с я ц ь

1..- 1913 Померла Леся Українка.

2 - 1914 Початок першої світової війни.

2 - 1920 Помер укр.письменник Закарпаття Юрій Жаткович.

4 - 1687 Івана Мазепу обрано на гетьмана.

4 - 1914 Засновано СВУ у Львові.

5 - 1911 Померла письменниця Ганна Барвінок /Олександра з Білозерських/ 1828-1911, Дружина Куліша, приятелька Шевченка, псевдонім Ганна Барвінок та А.Нечуй-Вітер. Перше оповідання "Лихо не без добра" з'явилося 1860 р. в "Хаті" Куліша. Перша збірка оповідань вийшла в Києві 1902 р. з передмовою Б.Гринченка.

6 - 1657 Помер Гетьман Богдан Хмельницький.

7 - 988 Хрещення України.

7 - 1819 Народився письменник Панько Куліш.- в містечку Малий Вороніж на Чернигівщині, учився в Київському університеті. Після Шевченкової смерти був найвизначнішою постаттю та провідником усього культурного українського руху. Один з основоположників Кирило-Методіївського Братства, за це був заарештований і сидів у Петропавловській фортеці в Петербурзі, а потім був висланий за межі України, але й там не кидав культурної праці. В багатій літературній спадщині його є сила творів поетичних, прозаїчних, етнографічних, історичних та критичних, а також перекладів на українську мову різних европейських авторів. Переклав також на українську мову цілу Біблію. Його історична повість про події на Україні в середині 17-го сторіччя "Чорна рада" - один з найкращих історичних творів в укр. літературі. - Великі заслуги Куліша також як видавця і журналіста. В 1856 р. він заклав у Петербурзі друкарню і почав видавати "Записки о Южной Росіи", що були справжньою енциклопедією українознавства. Видавав також "Сільську бібліотеку" і брав найактивнішу участь у місячнику "Основа". Помер на Україні 1897 року.

8 - 1834 Народився поет Буковини О.Ю.Федькович.

10 - 1907 Померла письменниця Марко Вовчок.

10 - 1867 Народився поет О.Маковей.

11 - 1925 Помер поет Володимир Самійленко

14 - 1775 Зруйнування Січі.
Велике московське військо царя Петра І під проводом зрадника Галагана, що перейшов на московську сторону, пішло 1709 року на Січ і зруйнувало її. Останки Запорожців мусіли перенестись на інше місце, але в недовгому часі повернулись, розбудувались наново, і Січ знову зросла і зміцніла. 1775 року московський генерал Текелій окружив Січ великим військом, взяв її, зруйнував дощенту і вивіз усі цінності. Кошового Петра Кальнішевського заслано на Соловки і замуровано в темниці без дверей і вікон. Там він промучився 12 років і помер у 112 році життя.

15 - 1856 Народився Іван Франко.

20 - 1843 Помер письменник Гр.Квітка-Основ'яненко /народ.1778/. Батько української повісти; сентиментальні і гумористичні повісти і оповідання з українського народнього побуту /"Маруся, Сердешна Оксана", "Салдацький патрет", "Конотопська Відьма", "Мертвецький Великдень", "От тобі й скарб"/ і драматург /оперетка "Сватання на Гончарівці"/. Брав близьку участь у харківській журналістиці, організатор театру, ініціятор добродійного товариства та інституту для дівчат. З російських писань найбільш відомий історичний побутовий роман "Пан Халявскій" та праці з історії Слобідської України.

25 - 1698 Помер гетьман Петро Дорошенко.

-----ooOoo-----

МАЛЬУТНЄ ТАБОРОВИХ ШОФЕРСЬКИХ ШКІЛ

Майже у кожному таборі є шоферська школа. По більшості таборів уже весь склад мешканців, які до цього надаються, пройшов вишкіл і набув шоферського фаху. Здавалось би, що з цією справою можна покінчити. Але ні.

Враховуючи достатню кількість устаткування й обладнання, є можливість продовжувати навчання в цих школах, але за іншою програмою, а саме: перетворивши їх на школи автомехаників і таким чином продовжуючи вивчати слухачів уже не на шоферів, а на автомехаників.

На базі шоферської школи можна організувати курси трактористів Цей фах потрібний і на нього буде попит по всіх країнах.

П.В.

-----ooOoo-----

ЕМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ

Справа еміґрації це з одного боку - найпекучіша для нас справа сьогоднішнього дня по майже трьохрічному перебуванні по таборах, а з другого - це питання також все більше набирає актуальності і на міжнародньому форумі .

У цій нашій статейці будемо в основному цікавитися масовою еміґрацією - бо порівнюючим мало є щасливих, які мають змогу еміґрувати індивідуально.

Сьогодні одинокою інституцією для справ масової еміґрації є відділ ПЦІРО ІГЦР /Міждержавний Комітет для справ Збігців/, який має право складати умови з поодинокими державами про еміграцію, до того часу, поки це питання не буде вирішено сумарично.

Скільки нам відомо, ця інституція приділяє досить багато уваги умовам праці, заробітку, прожитку та соціяльного становища робітника, поки складе умову з даною державою.

Друге завдання міждержавного Комітету - це полекшувати переміщенним особам індивідуальний виїзд. У цьому відношенні Комітет клопочеться про потрібні документи.

Щодо виїзду на роботи, то ми покищо маємо тільки два випадки контрактаційного виїзду на працю до Бельгії та останніми днями до Голяндії.

Бельгія потребує 20.000 робітників до своїх копалень і погодилася набрати їх зпоміж переміщених осіб. Набір ще не закінчений - все ще можна реєструватися. Одначе треба відмітити, що умови принятя на працю стають все тяжчі. Останніми часами поставлено досить низьку границю віку /40 літ/ та обмежено категорії осіб, яких робітник має право записати на виїзд /жінка, малолітні діти, самітня матір, в деяких випадках самітня сестра та батько/.

Листи з Бельгії про працю - дуже різні,- що й не дивно, коли зважити, що на роботу виїхали здебільшого некваліфіковані робітники. Не один ентузіяст, чи не досить здоровий, чи вкінці такий, що за всяку ціну хотів покінчити з таборовим життям, не витримує цієї одної з найтяжчих робіт, і вже деяка кількість з тих, що виїхали, вертається.

А втім бельгійське переселення - це перша цього рода більша акція, яка дала нам деякий досвід. Куди б то не поїхали, скрізь чекає нас тяжка праця, принаймні в перші роки, поки ми доведемо своє життя до такого стандарту, як місцеве населення даної країни,що довголітньою працею здобуло собі дотеперішнє становище. Тому варто користати з кожної нагоди, щоб почати нове та вільне життя, однак треба добре зміряти свої сили, щоб не розчаровувати і себе і тих, що нас приймають.

Голяндська переселенча акція дала майже непомітний відгук, що пояснюється тяжкими умовами прийняття на працю до цієї країни.Умови прийняття фахових і нефахових робітників в Голяндію подано нашим таборянам до відома через оголошення на таблицях оголошень.

На найближчий час заповідають переселення більшої кількости робітників до Франції. Програма щодо кількості,умов прийняття,матеріяльного забезпечення та фахів ще не вироблена остаточно.

Від деякого часу проходить досить пожвавлена еміграція до Канади. Тут треба відзначити, що це напівіндивідуальна акція. Майже всі клопотання про дозвіл відбуваються у Канаді, а саме: хто може отримати контракт на працю у фармера, чи в більшому концерні, повинен договоритися з своїм майбутнім працедавцем, щоб той виклопотав для нього дозвіл на приїзд у відділі праці Міністерства Внутрішніх

Справ у Оттаві. Цей Відділ посилає повідомлення про дозвіл до Міждержавного Комітету /ІГЦР/ а той уже повідомляє викликаного та допомагає йому переїхати до Канади.

Можливість виїзду до Південних американських країн та до Австралії все ще дуже мала. Це тому, що кожна особа, яка отримує афідавіт /чи ляндінґ пермів/ з Австралії/ мусить особисто зголоситися у консуля даної країни. Але ті країни не мають консульства в окупаційних зонах Німеччини, а через те дуже важко використати афідавіт.

Оце тих небагато можливостей для еміграції більшими групами, організованої Міждержавним Комітетом. Часом приходять вістки з поодиноких таборів, чи округ про те, що там записують на працю до якоїсь іншої країни, як Бельгія чи Голяндія.

Це пояснюється двояко: або реєструє якась інша установа, ніж Міждержавний Комітет, який - покищо- є одинокою інституцією, уповноваженою займатися еміграційними справами переселення осіб, або тойже Комітет має завдання зареєструвати таку малу кількість робітників, що її можна зібрати в одному таборі, чи окрузі.

Наприкінці треба ствердити, що в теперішній час всяка еміграція більшими групами проходить на основі двосторонньої умови - між даною державою та Міждержавним Комітетом. О.Н. ще не поробила жадних заходів, щоб у цілому розв'язати цю, таку важливу для нас проблему. Тому варто користати і з тих небагатьох можливостей для еміграції, які тепер існують та повставатимуть у майбутньому.

----ooOoo---

ГАСТРОЛІ УКРАЇНСЬКОГО ОПЕРОВОГО АНСАМБЛЮ З МЮНХЕНА В ТАБОРІ МАЙНЦ-КАСТЕЛЬ.

За один із світлих моментів в житті таборян М.Кастелю треба вважати гостинні виступи Українського Оперового Ансамблю з Мюнхену.

Українське громадянство може з гордістю долучити до двох мистецьких одиниць, а саме: Капелі "Україна" проф.Нестора та капелі Бандуристів, Китастого -Божика ще третю - Український Оперовий Ансамбль з Мюнхену.

Не зважаючи на тяжкі обставини нашого еміграційного життя, гурткy ентузіастів вдалося створити Український Оперовий Ансамбль, що на ті тяжкі умови, в яких йому доводиться працювати, майже цілком задовольняє вимоги глядача.

Першою виставою Українського Ансамблю була опера "Тоска" муз. Дж.Пуччіні.

Ролю Тоски виконала молода оперова артистка п.К.Задорожна /сопрано/, яка своєю грою та чудовим голосом полонила глядача. Деякі моменти, як кінцева арія й дует з Каварадоссі в першому акті та кінцевий дует з Каварадоссі в третьому акті, як рівнож сцена після розстрілу Каварадоссі, залишили по собі сильне враження. Варто-б було тільки п.Задорожній позбутися в деяких місцях glissando яке час від часу яскраво помічалося, а також звернути увагу на дикцію.

Ролю маляра Каварадоссі виконав артист опери п.І.Зайферт /тенор/. Гра і спів п.Зайферта чудово ансамблювали з грою і співом п.Задорожної, а виконана ним в третьому акті арія перед розстрілом своїм чудовим піаніссімо на початку та поступовим наростанням звуку заслуговує на щире признання.

Оперовий артист п.Рейнорович /баритон/ виконуючи ролю барона Скарпія дав тип правдивого начальника поліції тогочасного Риму, а ок-

ремі моменти його гри й виконання оксамитним баритоном арій заслуговують на особливу увагу.

Роля захристіяна /ризничого/ у виконанні п.Ю.Павликовського прозвучала дуже мило,доповнюючи загальний ансамбль.

Увечері другого дня було виставлено оперу того-ж самого композитора "Мадам Бетерфляй".

Ця опера в постановці Ансамблю прозвучала,якщо можна так висловитися, повноцінно.

Ролю Чіо-Чіо-Сан /Бетерфляй/ виконала оперова артистка п. Ф.Носенко /сопран/ яка була в цій ролі чудовою.

Милий, теплий, соковитий голос та бездоганна драматична гра артистки поставила цю оперову виставу на перше місце.

Про окремі моменти опери не доводиться говорити. Решта акторів чудово ансамблювала. Від початку до кінця в тих тяжких умовах нашої таборової /неакустичної/ салі, опера пройшла бездоганно.

Останньою виставою ансамблю була оперетта "Циганський барон" муз.Штрауса.

Оркестра на загал звучала непогано, але в деяких місцях, особливо в "Тосці", покривала співаків. Це пояснюється відсутністю оркестрової ями.

Масовий танок в костелі в першому акті оп."Тоска" варто-б було знати.

Доказом високої мистецької вартости Українського Оперового Ансамблю може служити те, що театральна саля, яка вміщує до 700 глядачів, була на всіх трьох виставах виповнена по береги, а виконавців щоразу нагороджували бурею оплесків та букетами квітів.

ОКО.

---ооо---

"МАТИ-НАЙМИЧКА" НА МАЙНЦ-КАСТЕЛЬСЬКІЙ СЦЕНІ

Прекрасна поема Т.Г.Шевченка "Наймичка" завдяки своїй поетичності і зворушливим образам належить до найкращих зразків українського поетичного мистецтва і житиме вічно, поки житиме укр.народ і укр. культура.

Інспенізована і перекладена на прозаїчну мову вона,безперечно, втратила чималу частину своєї поетичности. Але прекрасний майстер драматичного мистецтва і знавець театру та театральних законів. Тогобічний, узявши за основу Шевченкову тему, тему, що так хвилювала поета і що силою його поетичного слова знайшла таке глибоке виображення в багатьох його творах - доля скривдженої селянської дівчини-покритки, зумів створити надзвичайно сценічну п'єсу, майстерно з'єднавши в гармонійне ціле низку образів від комічних до глибоко драматичних. Ця різноманітність характерних типів, таких знайомих і близьких глядачеві, полегшує сценічне сприймання цілої мелодрами. У такій побудові свого твору автор, без сумніву, наслідував кращих майстрів-драматургів світової слави, як приміром Шекспіра, а з українських драматургів - Старицького, Тобілевича та інших.

Театральний ансамбль в Майнц-Кастелі сумлінно попрацював над п'єсою і дав добре і дружньо з'іграну, дуже гарно і стильно оформлену виставу.

З епізодичних ролей треба відзначити особливо вдало проведену п.Грицаєм ролю наймита Трохима, а також Галки /п.Дмитревич/ і подруж-

жя сусідів /п.Биковець і п.Зінченко/. В докір п.Дмитревич можна тільки поставити занадто багатий, як для сільської дівчини-наймички одяг; пишна сорочка, гарні чоботи і святкова хустка не пасували до звичайного буднього робочого дня.

За браком у нашому ансамблі ліричного героя-коханця ролю Марка випало грати характерному артистові п.Потапенкові. Не зважаючи на те, що це не його амплуа, п.Потапенко провів свою ролю досить добре. Єдине, що можна йому побажати - це позбутись зайвої скоромовки і нервових рухів, що перешкоджає йому і в інших його ролях.

П.Потапенко в ролі Палажки виглядала цілком добре і приємно вражала, давши образ веселої жартівливої дівчини, а пізніше споважнілої молодички.

Окремо треба відзначити прекрасну гру п.Лісовикової в ролі матері-наймички. В особі п.п. Лісовиків ми маємо носіїв добрих старих традицій українського побутового театру і знавців українських побутових п'єс. П.Лісовик справила на глядача сильне враження своєю щирою і прекрасною грою. Але щоб зробити ці враження ще сильнішими, хотілося би, щоб п.Лісовик при наявності властивих їй сценічних даних трохи відсвіжила свої методи гри і застосовувала іноді більше психольогічних, а меньше фізіологічних засобів,як ось приміром, всхлипування, шморгання носом тощо. Крім того, пишний стрій заможньої господині в передостанній дії трохи не личив людині, яка весь час носила в собі затаєну думку про своє горе і про своє другорядне становище в родині, становище наймички. І скромніший одяг ще більше підкреслив би трагізм її ролі.

П.Колісниченко в ролі Насті дала правдивий образ поважної,заможної господині.

В цілому вистава показала, що наш таборовий театр має всі можливости провадити справжню культурну роботу.

К.Б.

----ooOoo----

ФАХОВА РЕЄСТРАЦІЯ

Ось уже кілька днів у нашому таборі йде реєстрація всіх таборян з метою точно визначити фах і наявність відповідних стверджуючих цей фах документів.

Реєстрацію проводиться на підставі розпорядження Головної Квартири. Для запевнення точної перевірки вживатимуть слідуючі засоби:

1/ практичні праці,
2/ рисунки та письмові завдання,
3/ перегляд документів,
4/ іспити при німецьких ремісничих цехах та робітничих союзах,
5/ іспити при німецьких університетах та техничних школах.

Головний натиск кластиметься на голови родин і на ті особи, які надаються на переселення.

Кожний АРЕА тім визначить один комітет та зорганізує десять іспитових комісій на слідуючій підставі:

1. Комітет буде складатися з представників по одному від кожної національности а головою його буде Ареа емпльоймент офіцер,
2. Комітет визначить одного уповноваженого з обов'язком організування та виконання пляну.

Десять комісій будуть покриватися зі слідуючими фахами:

1. Адміністрація,
2. гірництво і хемія,
3. конструкція і технічне ведення,
4. рільництво, лісництво і харчовий промисл,
5. здоровля і працівники санітарні та професіоналісти цих категорій.
6. комунікація, достава і транспорт.
7. служба спеціяльна,
8. мистецтво,
9. металооброблення
10. різні професії.

Комісії ті перевірятимуть осіб реєстрованих під тим пляном. Перевірка має бути переведена якнайбільше згідно з вимогами німецьких університетів, цехів та робітничих союзів.

Для виповнення фахових карток вживатиметься слідуючих степенів: а/ремісничий майстер, б/працівник першої кляси, в/працівник другої кляси, г/практикант або студент, і д/робітник, напр.: металевий, шкір і т.д.

Кожний перевірений ДП одержить посвідчення, що він пройшов іспитову комісію.

Всякі потреби іспитів поза межами Ареа тіму йтимуть через Головну Кватиру. Це відноситься до іспитів при німецьких університетах та технічних школах та до професій, які не влучені до пляну іспитових комісій.

Директор Ареа даватиме все можливе попертя для доброго і стислого переведення справи.

----0----

ВІДЗНАЧЕННЯ ТАБОРУ МАЙНЦ-КАСТЕЛЬ

Комендант нашого табору одержав листи такого змісту:

I. "П.Ц.І.Р.О. Ареа Теам 1022. Франкфурт, 12 серпня 1947. До Коменданта Табору 579, Майнц-Кастель.

Похвала

З радістю пересилаю Вам залучений лист, писаний до Вас і Вашого персоналу Льойтенант-Полковником Дженом В. Дін-ом, Шефом Відділу Джі 1/Джі 5, Головної Квартири Командування Европейської Комісії /ЕУКОМ/, як похвалу за блискучу працю, пророблену табором Майнц-Кастель підчас "Тижня Чистоти". - І я особисто, як Директор цієї Округи, з приємністю передаю Вам моє признання за досягнення Ваші, Вашого персоналу та мешканців табору, які піднесли Майнц-Кастель на один з найвищих зразків у цілій Окрузі. Ваш табір добре й успішно адміністрований, а мешканці табору показали своєю поставою, що вони підготовані простелювати собі шлях до кращого майбутнього.

Підписано /-/ БЕНДЖЕМІН. В.АДАМС II. Директор Округи."

II. "Головна Кватира ЕУКОМ, 31 липня 1947. Предмет: Похвала. Через: Директора П.Ц.І.Р.О. Округа 1022 Франкфурт над Майном, Німеччина. До: Коменданта Табору 579 у Майнц-Кастель, Німеччина.

1. У періоді від 14-23 липня 1947 було влаштовано "Тиждень Чистоти" для всіх таборів переміщених осіб у Франкфуртській Окрузі. Програма дала успіх.

2. Наприкінці програми було переведено інспекції представниками Відділу Джі - 5 Головної Кватири Командування ЕУКОМ та представниками Округи 1022 ПІРО, щоб визначити успішність акції та визначити табори, які мають найбільші досягнення. Майнц-Кастельський табір переміщених осіб ч.579. був відзначений інспекційною комісією другим

за блискучий вигляд таборових площ та житлових приміщень. Особливо варто відмітити успішну протипожежну систему та блискучий стан протипожежного устаткування.

3. Зокрема передаю похвалу Командантові Табору та мешканцям табору в Майнц-Кастель за вивезення приблизно 700 тон грузу, чим наведено блискучий порядок, і таким чином піднесено табір Майнц-Кастель на степень одного з найчистіших таборів у Франкфуртській Окрузі.

4. Ваша щира співпраця та гостре заїнтересування в тому, щоб піднести табір вище середнього, та Ваш відзив на думки пропоновані ПЦІРО та військовою владою, справді гарантують добрі вигляди на майбутнє.

Підписано: Джан. В.Дін, Льойтенант-Полковник Джі 1, Джі 5.

П о в і д о м л е н н я

У вівторок дня 26 серпня від год. 18.30 до 19 через Радіо - Франкфурт буде співати наш таборовий хор.

Реферат Культури Табору
Майнц-Кастель

В і д Р е д а к ц і ї

Всіх наших співтаборян закликаємо підтримувати наш журнал і брати участь в його розвитку надсиланням статей і матеріялів до друку.

Секретар Редакції приймає щодня від год. 10 - 12 в бльоці I /партер/.

§§§

206
УКРАЇНСЬКИЙ
А Ь 2066
МУЗЕЙ-АРХІВ

ТАБОРОВІ ВІСТІ

Рік вид.I, Ч.2. Кастель, 1 жовтня 1947.

ЗНАЧЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ

Багато говориться і пишеться сьогодні про демократію. Немає тепер, здається, нікого, хто б не присягався, що він з діда-прадіда і від народження найчистішої води демократ. Не будемо тут займатися питанням, як повинна виглядати демократія в житті народів і держав, або в міжнародніх відносинах. Для "Таборових Вістей" вистачить, коли ми розглянемо справу демократії в таборовому житті.

Дехто розуміє демократію так, що кожному вільно робити все абсолютно, чого тільки запрагне його душа, не зважаючи на оточення. Інші задивляються на цю справу так, що треба подбати про те, щоб якась група - правдою чи неправдою - одержала більшість голосів на виборах, а тим самим захопила "владу" в свої руки і тоді вже могла рядити, як схоче: меншість тоді мусить, мовляв, мовчати і коритися.

І один, і другий погляди - хибні. По-перше, в демократії кожний є вільним громадянином, але не має права своїм поводженням робити прикрість своїм співгромадянам, отже, мусить коритися загально обов'язуючим приписам, або законам. По-друге, група, що перебуває "при владі" не повинна гнітити "меншість", але мусить дати цій меншості можливість вільно жити і дихати по своїх переконаннях - аби тільки діяння цієї меншости не перешкоджали загальному бігові життя даної громади людей.

Конкретно, на чому має полягати демократія в таборовому житті? Отже, насамперед всі в однаковій мірі мусять бути задоволені під оглядом матеріальним: кожний має дістати, по-можливости, вигідне приміщення, кожний має діставати свою тарілку юшки, кожний має з'їсти однакову кількість висмажених у таборовій кухні котлет /тим більше, що котлети це досить рідкі ласощі/, кожний має в однаковій мірі користуватися з усіх культурних чи інших урядженнь табору. З другого боку, демократія полягає на тому, що кожному громадянинові вільно мати свої релігійні переконання і ходити до такої церкви, яку він собі вибере; кожний має право мати свої групові симпатії і читати таку пресу, яку йому подобається; кожній групі осіб вільно відбувати збори і сходитися тіснішим гуртом осіб з однаковими поглядами на ті чи інші справи; кожній національній групі вільно улаштовувати свої національно-культурні урядження і говорити своєю

власною мовою. Але натомість не вільно нікому силою чи застрашуваннями змушувати когось іти власне тільки за якоюсь одною групою або читати тільки таку, а не іншу пресу, не вільно не допускати до зборів чи гуртування інакше думаючих громадян; не вільно змушувати когось давати гроші на групову, а не загально-національну, справу, з якою хтось, може, не погоджується; не вільно переслідувати когось за іншу релігію, мову чи групово-політичну приналежність. Хибно зрозуміле поняття демократії існує скрізь там, де якась група, прийшовши "до влади", забороняє всім інакше думаючим збиратися і висловлювати свої погляди, не допускає доступу не своєї преси, усуває своїх "противників" з усіх становищ, або накладає на всіх громадян податки на свої групові, а не загальні, цілі. Коли ж більшість не позбавляє інших права на зарібкову працю, дозволяє меншости розповсюджувати серед своїх прихильників власну пресу або збирати серед них добровільні датки на якусь навіть групову ціль - тоді прінцип демократії є дотриманий.

Як відомо, є у нас табори, в яких демократичні принципи, на жаль, не цілком або й зовсім не застосовуються в щоденному житті. І власне тому чуємо постійно про різні непорозуміння, а то й гірше - бійки, доноси, арешти і т.і. - в тих чи інших таборах. А цього удалося зовсім або майже зовсім уникнути в таборі Майнд-Кастель, що от уже кілька місяців живе під режимом демократичного самоврядування.

Правда, і у нас трапляються часом різні недоречності або якісь "котлетні" містерії. Але все наше життя складається з постійного переборювання труднощів і перешкод. Треба тільки, щоб була добра воля до усування недобрих чи шкідливих явищ у нашому житті. У коли чуються різні нарікання і ширяться всякі поголоски про наші таборові болячки, то всежтаки треба ствердити, що в багатьох випадках всі ці нарікання і поголоски дуже перебільшені. От, просто, один недочув, другий прибавив, третій перекрутив - і починають оповідати люди один одному несотворені речі. В кожній же справі треба терпеливости і порядку. Ми певні, що кожне від'ємне явище, "котлетного" чи якогось іншого характеру, буде своєчасно вияснене й усунуте.

На загал же треба ствердити, що наш табір можна уважати за зразковий під оглядом порядку і мирної співпраці його мешканців. Не було в нас тут ані бійок, ані бойкотів, ані якихось більших сварок. А це тому, що кожна група українців не є тут утискувана іншою: всі можуть вільно займатися власними справами, мати власні переконання, читати власну пресу - аби тільки не гнітили і не тероризували інших.

Так само треба ствердити наявність повного гармонійного співжиття поміж українською більшістю мешканців і іншими національностями. Звичайно, в таборі, де перебуває коло 90 % українців, переважна більшість установ носить український характер. Це і зрозуміло, бо якби було інакше, себто якби 90 % населення не мало можливости мати вирішальний вплив на своє оточення, то це була б не демократія, але фашизм і тоталітаристичний режим. Але, поза тим, наші таборові меншості мають всі належні їм права: вони займають посади, працюють в таборовій адміністрації, улаштовують свої національно-культурні імпрези, ну і, звичайно, вживають своєї рідної мови в щоденному житті. І якщо ширяться якісь поголоски про утиски з боку українців по відношенні до тої чи іншої меншости, то це, звичайно, ані на крихітку не відповідає дійсності. Це тільки хтось, ширючи такі поголоски або посилаючи доноси, хоче навмисно створити заколот серед населення нашого табору, щоб з цього скористалися вороги всіх переміщених осіб - без різниці національности.

Навпаки, українці часами аж надто толерантні і не звертають уваги, коли їх або їхні національні справи лають деякі нерозсудливі одиниці з неукраїнців.

Візьмемо, наприклад, справу вживання рідних мов. Українці говорять своєю мовою і навіть в думці не мають забороняти іншим національностям вживати їх рідних мов. Інша річ, коли українці серед себе стараються викорінити ганебну і негідну звичку говорити між собою чужою мовою. Коли росіяни, що живуть в нашому таборі, говорять російською мовою, - ніхто їм цього не забороняє. Але ніхто не може заборонити українцям нагадувати своїм землякам, які записані українцями, про їхні обов'язки супроти рідної мови. Як би виглядав, скажім, француз, який, живучи серед своїх, говорив би по-німецьки? Чи не було би це просто здивовижним явищем? І якби французам заборонили нагадувати своїм землякам про їх обов'язок говорити по-французьки, а не по-німецьки, то чи це не було б найгіршого роду фашизмом? Так само, якби українцям заборонили пропагування серед українців обов'язку вживання рідної мови, то це було б надзвичайнісіньким фашистським і тоталітаристичним примусом. Тим-більше, що це пропагування українці роблять дуже лагідно, так би мовити, демократичними методами. Хіба хтось забороняє українцям говорити не по-українськи, коли їх власне сумління з цим погоджується? Ні, ми тільки лагідно нагадуємо таким нашим засліпленим землякам слова поета:

Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має.

Кінчаючи, хочемо всежтаки ствердити, що якби не хотілося нашим ворогам розсварити нас і внести серед нас непорозуміння, життя нашого табору проходить нормально і спокійно. І це власне тому, що в нашому таборі застосовуються демократичні методи правління. Чи ця демократія є цілком досконалою? Звичайно, є хиби, які ще треба виправляти. Але, де цих хиб не має навіть у старих, випробованих демократичних суспільствах? Яка вже стара і найкраща може в світі демократія в Англії, але й там трапляються хиби - і то напевно більшого значення, аніж наші "котлетні" чи "мовні" непорозуміння. А то ж - Англія, а ми - таборова "республіка" Майц-Кастель. Порівняйте. Ми є певні, що якби наша "республіка" хоч трохи мала силу і засоби англійської імперії, наш комендант - хоч мілійонову долю влади англійського прем'єр-міністра, а наша Рада - хоч трохи нагадувала би собою англійський парлямент /в якому, правда, теж часом пресові органи критикують/, то в нас було би напевно менше хиб, ніж їх можна нарахувати сьогодні.

Б.В.

---x-x-x-x---

З ДІЯЛЬНОСТИ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ УПРАВИ

Переселенча Управа була утворена на тесені табору М.Кастель Таборовою Радою в дні 2.І.1947 р. в складі - Голови - д-ра З.Тировського, Заст. - інж. Литвиненко, секретаря - М.Фуркаловської, скарбника - інж. Пузяка та членів - п.о. В.Уманця і о.В.Гумовського.

Управа будучи покликана до життя, як організація українська - компетентною де юре вважала себе тільки у відношенню до мешканців нац.української, а де факто увзгляднювала інтереси, мешканців всіх інших національностей.

В звязку з тим, що з вибором нової таборової Управи мала б бути

---x-x-x-x---

переобрана і переселенча управа, тим більше, що за новим статутом Центральної Переселенчої Управи таборова Управа має бути обрана на загальних зборах членів переселенчого фонду, Таборова Переселенча Управа намагалася двічі скликати загальні збори, але невдало. Не бачучи, отже, серед таборян зацікавлення в її існуванні та праці, Переселенча Управа вирішила розв'язатись і на свойому засіданні 16 липня 1947 р. постановила компетенції свої передати комендантурі.

За півроку своєї діяльности Пересел.Управа перевела реєстрацію голів родин і самотніх, побираючи від тих і других грошові внески /по 10 і по 5 марок/, доконала цілого ряду реєстрацій згідно завдань Центр.Пересел.Управи, або інших інституцій.

Реєстрація проводилась - на виїзд 1/жінок до Англії, 2/на бурячані плянтації до Канади, 3/фахівців-науковців, інженерів, лікарів, техників, ремісників і інших - на вимогу Лонд.Допом.Укр.К- ту; 4/ кваліфікованих ремісників на вимогу Обласної Управи, 5/висококваліфікованих осіб зі званням інженерів, професорів і наукових робітників, 6/ робітників-лісорубів, тартачних робітників і інш.до Канади, 7/ і взагалі робітників - кількох окреслених фахів на виїзд до Канади. Крім цих реєстрацій - як основний реальний і найбільш ефектовний - йшов перепис бажаючих виїхати на працю до Бельгії - на копальні. Запис був попереджений вияснениями і інформаціями на загальних зборах, де уділено було вичерпуючих інформацій на підставі звіту наших делегатів, що побували на місці в Бельгії, а рівнож проаналізовано було всі пункти договорної умови поміж майбутніми робітниками та підприємством - вугольних шахт.

Усі держави, що потребують робочих рук, найдальшу границю працездатности обмежують 40 роками, /а Голяндія навіть 38 роками/, не згоджуються на спровадження батьків, бажають тільки молодих самітних і не заховують навіть виразно для укр.нації шкідливої мети, яку ставить собі,- приміром Голяндія - асиміляції. Якщо прийняти, що наш актив у віці до 38 років разом виносив коло 800 чоловік, то на сьогоднішній день /без балтийців/, увзглядняючи також усіх, що виїхали до Бельгії, - винесе не більше 600 чоловік.

Решта залишається як резерв з цілком невідомим завтра. До цього належить навести ілюстрацію працездатности таборян.

Приймаючи засаду, що теоретично усі у віці до 65 років вважаються працездатними, маємо - чоловіків 720, жінок - 525, разом = 1235.

Проте, непрацездатних є 490, а ті, що виїхали і мають виїхати до Бельгії, разом - 790 непрацюючих.

Таким чином, працюючий актив - себто здатний взагалі до праці /1235 - 790/ = не осягне навіть 500 чоловік. Під оглядом фаховим докладна реєстрація не провадиться, але 75 % таборян - це землероби, 10 % пересічні робітники, 5 % кваліфіковані і коло 15 % представники інтелігентних професій і занятій.

На переселенчий фонд зібрано було з вплат /по 10 і по 5 марок/ - 5.613 марок; Згідно з зарядженням Центр.Перес. Управи переказано їй 70 % = 3.866.60
10 % Обласній Управі - 523.80
Різні видатки - 155.-
Кошта подорожі делегатів Перес.Управи на З'їзди в Мюнхені в м.лютому і травні 1947 р. - 372.00
За виказки, які доручено більшості членам Переселенчого фонду - 365.-

Разом видатків - 5.222.40

Залишилося готівкою - 390.60.

---X-X-X-X---

ЕМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ

Місяць вересень відзначався дещо більше пожвавленою еміграційною акцією в порівнанні з попередніми місяцями. Після бельгійського переселення також інші країни згодилися взяти переміщених осіб на працю.

Канада прийняла кандидатури сорока наших таборян, з яких 27 принято й вони вже виїхали за море. Нажаль це перше групове переселення в Канаду було доступне тільки для дуже малої кількости людей та й то лише самітніх.

Дуже добрі умовини праці в копальнях запропонувала Франція. Про них ми всі чули на загальних зборах, що відбулися в присутності п.Гадраса та французьких представників праці. Франція, якої соціяльне законодавство - одне з найкращих у світі - пропонує справді добрі заробітки і забезпечення робітників.

Довідуємося, що в короткому часі прийде у наш табір друга французька комісія для вербування рільних робітників. Умови праці платня, прохарчування та забезпечення будуть дуже добрі й для цієї категорії робітників. Про ці речі знаємо і з розмов з нашим земляком п.сотником Созонтовим, який так гарно говорив про Францію.

Акція побору копальняних робітників у Францію не дала відгуку в нашому таборі - мабуть в наслідок тривожних вісток про ставлення французьких комуністів до нової еміграції. Цятривога мабуть перебільшена, бо відома неприємна пригода російських емігрантів трапилася в Марселі, а саме це місто від давна відоме з своїх лівих поглядів.

В останніх днях оголошено в нашому таборі проект еміграції в Австралію. Ця країна бере покищо дуже незначну кількість осіб, бо з цілої нашої округи приблизно 40 самих дівчат. Про чоловіків ще не згадується.

А в загальному треба відмітити, що й інші країни починають виявляти збільшене зацікавлення переселенням біженців. В останньому місяці відвідали наш табір два американські сенатори, з яких особливо другий, п.Сміс, що приїхав з своєю дружиною, добре познайомлений з українськими проблемами. Пан Сміс має в своїй окрузі біля 50 тисяч американських українців, про яких він якнайкраще висловлювався, та від яких передав нам привіт. Очевидно, що відвідини мали радше приватний характер, але напевно дуже багато залежить від того, що достойні гості бачуть у таборі. Кількість працюючих, всякі майстерні, фахові курси, природний приріст населення, життєві умовини, чистота в приміщеннях - це речі, які інтересували гостей, які можна думати, винесли добре враження з відвідин.

Одначе від заінтересування до акції дорога далека, тому користаймо з наявних можливостей, які існують вже сьогодні.

Такі можливості в дуже широкому маштабі та на добрих умовинах дає нам Франція, про яку ми могли виробити собі докладне уявлення на підставі того, що говорив нам п.Созонтів та, пізніше, французькі представники праці.

---Х-Х-Х---

ПРО ТАБОРОВЕ ШКІЛЬНИЦТВО

Щоби познайомити мешканців нашого табору зі станом шкільництва у нас, - подаю нижче короткий звіт із праці в наших школах за рік 1946/47.

Шкільний реферат мав під своєю опікою в останньому шкільному році:

1. Дитячий Садок: було 42 дітей, управителька і 2 виховательки.

Містився він в окремім будиночку, недавно побудованім, з 4-ма кімнатами, канцелярією управительки, просторою залею для дитячих ігор і забав, кімнатою, де відбувалися лікарські оглядини, та кімнаткою, де містилася умивалка та туалета.

Садочок забезпечений дитячими іграшками. На протязі року було декілька дитячих імпрез. Всі діти побували на двотижневім відпочинку під опікою виховательок в ловецькім домику серед соснових лісів, гір Тавнусу.

2. Народня школа: з 5-ти клясами /2 кл. мала паралельну кл./ учнів було 98, 1 управителька і 8 учителів.

В школі були, як надобов'язкові предмети - наука хор. співу та наука мистецьких вишивок.

Відмінників було 22 уч.- перейшло до вищих клясів 22 учні, 2 учні залишилося на повторний рік, 2 учні мають повторні іспити.

При школі є невеличка бібліотека. З нагоди закінчення шкільного року було уряджено шкільне свято. В програмі свята були хорові співи, декламації, танці ведені нашим таборовим балетним майстром, та спільний підвечірок учнів з учителями та батьками

3. Гімназія з 4-ма клясами та матуральною групою. Учнів було 55, директор і 15 учителів /з цього тільки 3 не педагоги з фаху/.

Шкільний рік закінчили: з відзначенням - 4 учнів, 38 учнів з добрим поступом, а 1 учень залишився в цій самій клясі на другий рік.

Дівчат було приблизно половина.

При школі є прегарний фізичний кабінет, де багато речей виконали самі учні під керівництвом викладача фізики проф. Жука. Крім цього, був хемічний кабінет, багато посібників для географії, як ось географічні карти виконані самими учнями то що. Учні закінчили теж святочно шкільний рік - спільними підвечірком з учителями і батьками.

Школа, так Народня як і Гімназія, - мали програми тільки до деяких предметів, але в наступному шкільному році школи будуть мати зуніфіковані програми навчання, частинно вже переслані Шкільним Референтом, шкільним секторам ЦУЕ, а ті, що їх бракує, будуть в найближчих днях зорганізовані - метод. комісією, обраною зїзді ОУУГ-ду.

Матеріяльний стан учителів - цілком унормований. Більшість учителів дістають від влади німецької платню, а інші від фінансового місцевого реферату /обчислені за цим самим ключем/.

Окрім цього, - учительство забезпечене приділом для працюючих. До того ж у нашому місцевому бюджеті, затвердженім і прийнятім Управою та фінансовим рефератом, є для нас поважна грошова сума на поповнення кабінетів, бібліотеки та іншого наукового приладдя.

Тепер започатковуємо - збірання книжок та грошей на книжки се-

ред мешканців табору для укомплектування шкільної бібліотеки. Акція ця за нашим розрахунком повинна дати гарні наслідки.

Провадиться будова нової домівки для Гімназії на 11 кімнат. Плани будови затверджені владою і будівельні матеріали вже зібрані.

Використовуючи деякі прегарно виконані нашими учнями протягом останнього шкільного року речі, як ось вишивки, малюнки тощо, ми укомплектували у нашому таборі з кінцем року шкільну виставку, що справді мала чим похвалитися.

Забравши деякі речі зі шкільної виставки, - як ось шкільні зошити, наукові посібники тощо, - відкриваємо в нашому таборі постійний методологічний кабінет, що буде числитися при Обласнім Інспектораті на округу Гроос-Гессен під керівництвом Обл.Інспектора проф. Крилова.

4. Курси:

Будівельно-Технічні. Курсаниів 9, викладачів - 6 інженерів. - Ціль-випустити кваліфікованих будівельних техників.

Шоферський курс. Керівник з 3-ма учителями. 397 шоферів закінчило цей курс і працюють зараз, як шофери в таборі й в американців. Вивчені шофери попередніх курсів підвищують свою кваліфікацію.

Радіотехнічний курс мав 2 відділи; на одному було 13 курсантів на другім 6. Керує управитель і 3 учителі /зараз перерва/.

Музичні курси - завідувані ІМКА-ою
КЛЯСА ФОРТЕПЯНО: 1 учитель 12 учнів.
КЛЯСА СКРИПКИ І АКОРДІОНУ: 8 скрипалів і 2 акордіоністів під опікою фахового музики.
Учні музичної школи - це учні наших шкіл; тимто цю школу перебере Шкільний Реферат під свою опіку.

Курси, що адміністративно йде під опікою Шкільного Реферату матеріально забезпечені місцевою кооперативою.

Трикотажні курси: Управителька і 31 учениць.

Шевські курси закінчені, учасники переходять зараз школу підвищення кваліфікації.

Кравецькі чоловічі - управитель і 13 учнів, - тривають зараз.

Кравецькі курси жіночого одягу: 1 управителька і 56 курсантів, з них вже закінчило науки 31 учениць - а тепер будуть вивчати практично.

Курси машинових вишивок: Керівничка і 11 учениць.

Ось так приблизно виглядає наш дорібок на шкільнім терені; праця на шкільному полі в повному розгарі, заангажовані по школах чи курсах активно працюють під час шкільних ферій. Одне тільки можна заобсервувати невідрадне явище, а саме: не всі учителі ще вирішили зголоситися до праці в школі, але, на мою думку, в найближчому і це лихо буде зліквідоване.

Шкільний референт.

---0---

З КООПЕРАТИВНОГО ЖИТТЯ ТАБОРУ

/Продовження з "Таборових Вістей" ч.1, ст.9/

З метою дати таборянам можливість вивчати бажані ремесла та знайти місце праці, при кооперативі, поруч з торгівлею, організовано виробничі осередки: кравецька майстерня чоловічого одягу, кравецька майстерня жіночого одягу і вишивок, шевська майстерня і фризієрня.

Настановити виробництва бодай на примітивні кооперативні рейки в нашій дійсности було дуже важко: висококваліфіковані майстри та "купці" не хотіли піти на заклик зменшувати видатки таборян шляхом організації кооперативної господарки. При цьому ніякої ролі не відогравали їхні "ідейні" переконання, що, мовляв, кооперація якщо трохи - трохи не комунізм, то у всякому разі крок до комунізму. Тут відогравало ролю те, що ворожі до кооперації кола добре розуміли, що КООПЕРАТИВНЕ ОБ'ЄДНАННЯ, ЗАСНОВАНЕ НА ЦІЛКОМ ДОБРОВІЛЬНИХ ЗАСАДАХ, ОБЛЕТЬСЯ:

без підприємця,
без /хочби таборового/ капіталіста,
без так званого кунця-посередника

і всім їм стане на перешкоді спекулятивно торгувати, тягти через своє підприємство майже половину тих калорій, які споживач одержує на прохарчування себе і своїх дітей, та добре спати, добре їсти і добре походити за кошт обездоленого діліста на приватно-власницьких засадах.

Ось ці чинники і були рушіями активних протикооперативних впливів на маси.

Боронючи кооперативну ідею, кооператори прагнули поширити фахове навчання серед бажаючих, доповнюючи тим самим свідомі кооперативних засад кадри працюючих, які набували знань на ріжних кооперативних ремісничих курсах та більшого господарчо-ремісничого досвіду в майстернях і які, може, в недалекому уже майбутньому, будуть висококваліфікованими майстрами кооперативних варстатів України.

Перший етап труднощів побудови кооперативного виробничого обслуговування населення частково минув. В кооперативних виробничих осередках знайшли місце праці 47 таборян, що заробили за цей час 34.145 н.м. та хоч з труднощами і з великими на адресу кооперативи докорами всеж за перше півріччя виробили продукції з матеріялів замовців чи виконали доручень замовцям на 41.398 н.м. за цінами наших цінників. Цебто - коли б всі робітники шили лише чоловічі зимові пальто, то вони пошили б їх 567 штук, або колиб усі шили звичайні чоботи, то вони пошили б їх 1.183 пари.

Крім торговельних та виробничих функцій, завдяки яким, безперечно, таборяне мають великі заощадження - Управа Кооперативу безприбутково, та навіть з немалими затратами кооперативних коштів, пішла на допомогу таборовій господарці, а саме:

Прийняла на себе функції банку і провадить фінансове обслуговування Таборової Управи та обмінює крам ІРО на пункти і роздає працюючим додаткові приділи. З цієї точки членам кооперативи не зайве було б знати, що за перше півріччя працюючим через кооперативну обслугу видано:

цигарок	17.856 пачок на	107.136	пунктів,
тютюну	2.037,5 " "	26.739	"
сигар	155 шт. "	155	"

Шоколяди	24.520 шт.	на	122.600 т.
ріжного краму		"	241.072

Всього разом на 497.702

Та видано додаткових приділів - 73.957 окремих дань - 14.478 чоловікам працюючим.

З.Демченко

/ Далі буде /

--о--

ЮВИЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ

В днях 14-18.травня 1947 р. відбулося урочисте святкування у Регенсбурзі /Баварія/ 25-літнього існування Української Господарської Академії, сучасного Українського Технічно-Господарського Інституту.

Щоби ширше поінформувати про цю подію український загал й дати змогу взяти участь в цьому святі української культури багатьом, що не змогли побувати у Регензбурзі, Ректорат УТГ Інституту ухвалив поширити рямці ювилейного святкування. З цією метою з'організовано по черзі в різних більших укр. еміграційних осередках відповідні урочисті засідання, академії та виставки. Вони спричиняються одночасно до поширення відомостей про цю Українську Національну Високу Політехничну Школу на еміграції.

В днях 9-10 серпня б.р. відбулося таке святкування і в нашому таборі. В ньому взяли участь, крім таборян, і численні гості, що завітали з інших таборів, з передовсім з Регензбургу.

Академію попереджала з суботи на неділю влаштована вечірка, чистий дохід з якої в сумі нм.1503.40 пішов на потреби УТГІ. В неділю /10.8.47/ о год.18.30 відбулася публична блискуча доповідь п. Доц. Денисенка про "Укр.визвольні змагання й підготовку громадських діячів". Того ж дня о год.21-ій відбулося прилюдне урочисте засідання. Відкрив Академію проф. Кабачків - представник УТГІ в Кастелі. Після нього промовляли по черзі - інж. Соколовський, комендант табору, др. Нечай, референт Куль.-Осв. Відділу. Присутній на засіданні проф. В. Домбницький, Ректор УТГІ - в прекрасній та вичерпуючій промові подав нарис розвою нашої Політехніки за час з 1922-47 р.р., з'ясував велике її значіння для укр.нації в справі підготовки української технічно-економічної провідної верстви й поінформував про сучасний стан та потреби школи. Доц. Гр. Денисенко, яко заступник Голови Т-ва Прихильників УТ.І, в дальшому слові закликав всебічно, морально й матеріяльно, підтримувати УТ.І. морально - вступаючи в число слухачів на студії, і матеріяльно - вступаючи в число членів Т-ва Прихильників УТ.І. Інж. Шабельський - виступив з привітольним словом від імени Т-ва Абсольвентів Укр.Госп.Академії. Академія закінчилася чудовими співами таборового хоур під орудою с.Зайця.

Ювилейні урочистості супроводила спеціяльно з'організована виставка фотографій, друків, книжок і т.п. експонатів, звязаних з 25-літнім періодом існування цієї Високої Укр.політехнічної Школи.

Згаданий відчит, Академія й виставка були чисельно відвідувані таборянами. З них, а також з особистих розмов з гостями - представниками УТГІ наші таборяне довідалися не тільки про велике загальне-

національне значіння нашої Політехніки, але й про її невпинний розвій, сучасну широко розгалужену й різноманітну організацію та про її практичне значення в ділянці підготовки інженерів - спеціялістів високої марки в різних галузях укр. економіки, техніки і суспільного господарства. Між іншим при УТГ.І існує рівнож ветеринарний та фармацевтичний відділ, яких не було в колишній Укр. Госп. Академії в Подєбрадах /Чехословаччина/.

Бажаючі більш докладно довідатися про УТГ.І, можуть звертатися до Проф. К а б а ч к о в а , представника Інституту в нашому таборі. Від нього також можна набути й спеціяльно з цією метою видану книжку - "Правила, програми та плани навчання в УТГ.І.", Регенсбург 1947, 8°, 140 сторн., в ціні 15.- нім. марок.

Л.Биковський.

---o---

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ПРОБЛЕМИ НА ЕМІГРАЦІЇ

Про культурно-освітні завдання на еміграції говориться і пишеться сьогодні багато; навіть дуже багато. Усе ж, коли ми прислухаємося до цієї дискусії - нам здається, що вона точиться помилковими шляхами. Цілий світ - а за ним і ми, наша нація, переживає кризу т.зв. "світоглядову" - ми скажемо тут виразніше: кризу культури. Матеріялістичний світогляд, що неподільно, як державна система, запанував тепер на одній шостій земної кулі - мусив відбитися не тільки на мешканцях цієї частини землі, але і на способі думання усього людства. Тут і там, нераз цілком несподівано, зустрічаємо наскрізь матеріялістичне трактування чисто культурних проблем. Наш сучасний поет ще в часі великої революції на сході казав, що "революції без музики жадними гарматами не встановити", а ми, що пережили другу світову війну, щойно поволі усвідомлюємо собі, що не лиш самими танками і літаками боронитьcя існування держави і нації, що сучасна криза людства є кризою духа, а не кризою матерії.

Усе це, однак, проблеми, яких розв'язки не знайдемо на сторінках таборового журналу. Над цією темою працюють тепер кращі мізки Европи й Америки. А усе ж, ствердження цих здавалось би складних проблем повинно знайти зрозуміння й серед нашого таборового життя й серед найширших кругів нашого громадянства. Шукаємо виходу із того важкого становища, в якому знайшлося людство і ми разом з ним. Де знайдемо цей вихід? В Бельгії? у Франції, в Америці?

"... у чужому краї не питайте, не шукайте, того, що немає й на небі..."

Політична еміграція, що покинула рідний край власне наслідком цієї кризи духа - повинна вміти знайти відповідь не на одне, навіть дуже складне, питання.

Вихід із важкого положення, в якому опинилося тепер людство, знайдемо, але не самі, і не в Бельгії чи Франції, а у спільній праці над підвищенням людської культури, у випровадженні людського духа із того сліпого кута, в якому він тепер знайшовся. І тут відкриваються широкі перспективи культурної праці для нашої еміграції в таборах і поза таборами.

Наша еміграція знаходиться сьогодні і певно буде перебувати ще довший час завтра в "колисці людської культури". Тої культури, що дала форму і зміст для цілого людства. Дарма, що ця "колиска" сьогодні знищена лежить, здавалось би, десь серед непроглядних руїн

европейських міст - міст Гетого й Шіллера, Шекспіра й Байрона. Є речі европейської культури - яких напевно не знищили воєнні події, лиш треба вміти ці речі вишукувати серед руїн і треба вміти з них користати.

Наша еміграція в масі своїй живе в більшости відокремленими гуртами в таборах. В цьому є свої плюси й мінуси. У збитих таборових гуртах маємо більші шанси скоріше затримати своє національне обличчя, частіше чути свою мову, пісню, музику. Було би однакже помилкою замикатися в таборових "ґетах" від впливів ззовні, з якими раніше чи пізніше мусимо ближче зустрінутися. І тут хочемо щоби наша еміграція уміла погодити обов'язки супроти нації з впливами зовнішнього оточення; щоб не забула рідної мови, пісні, вивчаючи іншої, потрібної нам чужої мови, розуміла мову, пісню і музику тих народів, серед яких доля судила нам тимчасово перебувати.

Виходу з того важкого положення в якому перебуваємо ми - і з нами ціла Европа - не знайдемо самі ані на терені наших таборів, ані внутрі нашого національного ґета. Його можемо знайти тільки спільно з іншими народами Европи й цілого світу, які є в такому самому або подібному положенні, як ми, або яким таке положення загрожує в завтрашньому дні. Не маємо ніяких передумов для цього, щоби співпрацювати з народами Европи або Америки на полі економічному; можемо зустрічатися й порозумітися тільки в площині культурних питань, в напрямі шукання спільних доріг виходу з великої сучасної кризи людства.

В житті табору для культурної праці є можливості більші й кращі, аніж їх, можливо, будемо мати завтра на нових місцях поселення. Використовування цих таборових можливостей залежить абсолютно від нас самих. Кожний мешканець табору, молодший чи старший, напевно знайде в таборі можливість поповнити своє знання або ж поділитися своїм знанням і досвідом з іншими.

У вихованні нашому, а спеціяльно у вихованні нашої молоді, є великі недотягнення. Нічого дивного: і ми і наша молодь виховувалися серед війн і революцій, і для багатьох з нас гук гармат і бомб є мовою більш зрозумілою, аніж слово доповідача чи учителя з катедри. Багато річей ми мусимо доповнювати дорогою самоосвіти й самовиховання. Інакше не може бути в нашому неспокійному віці. Тут знову ж, наше тимчасове, а усеж, порівнюючо, на сучасні відносини спокійне таборове життя достарчає нам широких можливостей самовиховання.

Культурний Відділ нашого табору плянує в найближчому часі, протягом осени і зими, урядити цілу серію викладів на загальні культурно-освітні теми, з історії, літератури, техніки.

На доповідачів уже запрошено знавців відповідних ділянок; дальших доповідувачів запрошуємо оцією дорогою. Кожночасний відчит буде проголошений на таблиці оголошень відділу культури.

Сподіваємося, що мешканці нашого табору скористають з можливостей поповнити своє знання дорогою самоосвіти й що кожний знайде собі в циклю викладів тему, що його спеціяльно цікавить.

Якщо доля дозволить нам повернути колись на батьківщину - у нас не буде неспокійного сумління, що ми не використали часу свойого перебування на чужині, а принесли з чужини з собою все те добре, що тут тільки можна було знайти.

Є. П.

---0---

К А Л Е Н Д А Р

пам'ятних дат за місяць Вересень

1 - 1939 Початок другої світової війни.

1 - 1722 Народився укр.фільософ Григорій Сковорода в родині козака на Полтавщині. Вчився в Київськ.академії. Щоб пізнати світ і людей,пішки виходив мало не всю Европу.Повернувшись, став учителем. Написав кілька фільософічних творів, за які його позбавлено педагогічної праці. Відтоді розпочав свої мандрівки по Лівобережній Україні, прищеплюючи народові і живим словом і власним життєвим прикладом вищі моральні почування, закликав добувати знання,запалював до любови правди, рідного краю, заохочував до добрих вчинків. Сковорода - це оригінальна постать "Українського Сократа", або "ходячої академії", як його тоді називали. Уся його діяльність і творчість указувала на близьке національне пробудження. Помер у 1794 р.

3 - 1709 Помер гетьман Іван Мазепа.
Походив з укр. шляхти. За молодих літ був при дворі польського короля, багато їздив по чужих краях і здобув широку освіту. Борець за незалежність України. Під час війни московського царя Петра І із шведами перейшов з укр. військом на бік шведського короля Карла, але в цій війні йому не повелось і, уступаючи з України, українське військо пішло на еміграцію. Мазепа не пережив поразки і в дорозі помер. Поховано його в м.Галаці /тепер у Румунії/. Там його домовина є дотепер.

5 - 1864 Нар. письменник Михайло Коцюбинський

9 - 1863 " " Борис Грінченко

10 - 1769 " " Іван Котляревський
Батько української літератури. Перший почав писати твори живою українською народньою мовою. Написав віршовану "Енеїду", на українську мову перелицьовану", "Наталку Полтавку", водевіль "Москаль-Чарівник" та інш. В Полтаві йому поставлено пам'ятника.

12. - 1875 Народився відомий композитор і диригент Олександр Кошиць.

15 - 1907 Помер драматург І.Тобілевич /Карпенко-Карий/

18 - 1940 Помер артист О.Саксаганський

21. - 1944 Помер у Канаді Олександр Кошиць

29 - 1866 Народився український історик і політичний діяч, Голова Української Центральної Ради професор Михайло Грушевський.

---o---

П о д я к а

Управа Організації Українських Жінок у Майнц- Кастелі сердечно дякує паням Елизаветі Зінченко, Олександрі Биковець, Катерині Бранці, Оксані Тарнавській, п.о. проф.Івану Зайцю, всім співачкам і співакам таборового хору, п.директорові театру Петру Зінченкові, адміністрації і всім робітникам театру за участь у святі в честь патронки укр.жінок св. Княгині Київської Ольги і щиру допомогу під час урядження свята.

О.У.Ж.

-----0-0-0-0-0-----

РУБРИКА, ЗА ЯКУ РЕДАКЦІЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

Оголошення.

- Праска нової конструкції, яка перші десять хвилин діють під тиском електро-енергії, а решту часу працюють за допомогою кінської сили - кооператива розпродала і заводити більше не буде.

- Депортований перший раз з України до Німеччини, другий раз з бльоку ч.2 до бльоку ч.1, третій раз з кімнати 117 до кімнати 94 і четвертий раз з кімнати 94 до кімнати 118, - зважаючи на попередження про наступне депортування, пошукує кімнату. Можна з холостяками або з холостячками, які не хворі на політиканство. Пропозиції надсилайте: бльок ч.1, кімната 118.

Денко.

Вісти з закордону.

- Вийшов перший номер таборової газети у Кастелі "Таборові Вісті". Засадничо висвітлює давно минуле, зупиняється над майбутнім. Сучасним - місцевим не цікавиться, гадаючи, що кожний таборянин про все таборове обізнаний і без "Таборових Вістей".

- В Бельгії лише пять родин з нашого табору переживають меблю ву скруту, бо, на вдивовижу всім бельгійцям та іншим народностям з інших таборів, вони приїхали туди без меблів. Чому так сталося?

Денко.

З таборового життя

- Ш т р а ф н и й б л ь о к . Комендант бльоку ч.1 за непослух або порушення дисципліни часто загрожував своїм мешканцям переводом до 2-го бльоку. /З оповідань мешканців 1-го бльоку/.

- В и р о к в и н е с е н о . Згідно з наказом п.Коменданта, всіх свиней нашого табору мають перенести до 2-го бльоку. Цим наказом ображені мало не всі: мешканці 2-го бльоку за свій бльок, а мешканці інших бльоків за своїх поросят.

- Німецька природа всетаки ласкаво дбає за бідних ДП, що живуть в другому бльоці і не посилає дощу. Інакше мешканці другого поверху 2-го бльоку мусіли б і в своїх кімнатах сидіти під парасолями. Коли ж буде полагоджений дах? Адже дощовий період не за горами.

Не-я.

----0-0-0-0-0-0----

Відділ офіційних розпоряджень.

НОВИЙ РОЗПОДІЛ ПРИДІЛІВ ДЛЯ ПРАЦЮЧИХ

Управа нашого табору одержала листа такого змісту::

"До
Комендантів таборів

ПРЕДМЕТ: Новий розподіл приділів працюючим.

1. Скорочення приділів для працюючих, передбачене кілька тижнів тому назад начальником окружного відділу праці, було тепер переведене головною кватирою і набирає сили від 1.10.1947 р.

II. Це скорочення дуже гостре. Число відносне до вашого табору найдете при кінці цього обіжника. Воно було усталене по узгідненню з вашим шефом для польових операцій, шефом харчування та шефом відділу праці, беручи під увагу всі дані вашої адміністрації.

III. Нам відомо добре, що деякі одиниці потерплять та будуть нарікати, але коли вони добре зрозуміють, що це скорочення є конечне для вдержання загальної програми опіки ІРО та переведення пів міліона осіб до нормальних обставин, то всім думаючим особам на провідних місцях стане ясно, що такі заходи оправдані. Багато людей вибраних на почесні становища в таборі для опіки та поради мешканцям не можуть бути тим самим зараховані до тяжко-працюючих. Багато високих становищ в таборі треба розуміти як почесну працю, ведену добровільно без спеціальних приділів.

IУ. Це відноситься в більшості випадків до таборової ради, контрольної комісії, суду, як рівно ж до багатьох людей при рефератах культурному, шкільному, суспільної опіки та розваги. Таборова кооператива базується на самовистачальності, тому її персонал не повинен зачислитися до адміністрації табору.

У. Персонал, затруднений при несталих роботах, має бути перевірений і переведений на працю сталу або добровільну.

УІ. Тільки студенти визнаних фахових шкіл діставатимуть приділи працюючих. ДП, що працюють при американській армії, одержують одну страву денно у своїх працедавців.

УІІ. Начальники відділів праці сконтактуються з начальником окружного відділу праці та переглянуть з ними, які категорії працюючих були скорочені. Якщо і тоді ще буде розбіжність з нище наведеним числом, тоді комендант табору зі своїми асистентами має вирішити остаточні скорочення.

УІІІ. Для жовтня 1947 р. контингент приділів для працюючих виноситиме для нашого табору разом з 55 /пятдесять пять/ приділами для шпиталю Вісбаден 320 /триста двадцять/ приділів.

Підписаний /-/ Б.АДАМС
Дир.Ареа Теам 1022."

Внаслідок цього листа, перепроваджено приблизно на 50 % скорочення осіб, що одержують приділ. Це дуже прикра річ, але перебороти її, на жаль, не можна, бо відповідне розпорядження прийшло згори.

---0---

Від Редакції

У видаванні "Таборових Вістей" сталася перерва з незалежних від Редакції і Видавця причин. У майбутньому таборовий журнал буде виходити регулярно 1 і 15 кожного місяця.

Ще раз закликаємо таборян давати статті, замітки, тощо до журналу. Громадські установи просимо давати до друку матеріяли з їх життя і діяльности. Доводимо також до відома, що з наступного числа розпочинаємо друк спеціяльної рубрики "Голос ч итача", в якій просимо всіх висловлювати думки про життя нашого табору, про потреби мешканців, про необхідність якихось заходів, тощо.

Матеріяли до друку можна складти в приміщенні Редакції та реферату культури на руки присутніх працівників Редакції або реферату культури /Вльок I, партер/.

З М І С Т

	стор.
1. Значення демократії	I
2. З діяльности Переселенчої Управи	3
3. Еміграційні справи	5
4. Про таборове шкільництво	6
5. З кооперативного життя	8
6. Ювилейні святкування	9
7. Культурно-освітні проблеми на еміграції	10
8. Календар пам'ятних дат	12
9. Подяка	13
10. Рубрика, за яку Редакція не відповідає	13
11. Відділ офіційних розпоряджень	14
12. Від Редакції	15

Видає Реферат Культури Редагує Колегія.

206

ТАБОРОВІ ВІСТІ

УКРАЇНСЬКИЙ
2275
МУЗЕЙ-АРХІВ

Рік вид.І. Ч.3. Кастель,1 листопада 1947

ПЕРЕСТОРОГА НЕПИСЬМЕННИМ

Цими днями до табору в Ельвангені повернулась група ДП в п'ять душ з числа тих, що записались і недавно виїхали з табору на лісові роботи до Канади.

Пройшовши всі комісії і виконавши всі формальності, вони приїхали до Бременського порту і разом з багатьма іншими робітниками уже мали вантажитись на пароплав. Але тут їх чекала страшна несподіванка. Треба було виконати ще одну, останню формальність і підписати якийсь папірець. Вони не змогли того зробити, бо виявилось, що вони неписьменні. Представник канадійської комісії поставився дуже рішуче і пояснив їм, що до Канади категорично заборонено пускати неписьменних. Отже, наших земляків відокремили від цілої партії і повернули назад до табору.

З усієї цієї пригоди ми мусимо зробити відповідні висновки.

Кілька місяців тому в нашому таборі було вивішено оголошення, яке роз'яснювало таборянам, що за імміграційними законами майже всіх американських держав НЕПИСЬМЕННІ НЕ МАЮТЬ ПРАВА НА В'ЇЗД ДО ДАНОЇ ДЕРЖАВИ. Кожний мусить уміти хоч трохи читати і писати, а також мусить власноручно підписувати договори та зобов'язання, і то обов'язково латинськими літерами. Хто того не зможе робити, той не виїде звідси.

На наших таборян це не зробило, здається, відповідного враження. В нашому таборі віддавна існують курси для неписьменних, але відвідувало ці курси дуже мало людей, а останнім часом ці курси зовсім завмерли за браком охочих учитись, хоч за даними, що їх має таборова Управа, неписьменних є досить багато.

Ми бачимо, що останніми місяцями пожвавилась переселенча акція і маємо надію сподіватись, що незабаром більша частина ДП зможе виїхати кудись на стале життя. Що тоді скажуть наші неписьменні, коли будуть провожати з таборів своїх товаришів, а самі залишаться тут тільки через свою ледачу вдачу і несвідомість? Мабуть, пожаліють тоді, що не використали можливости сидячи в таборі і не витрачаючи коштів, ліквідувати свою неписьменність, цю лиху спадщину нашої некультурности та відсталости.

Ще є час. Ще протягом зими, інтенсивно працюючи під проводом лю-

дей з інтелігенції, які залюбки допоможуть своїм знанням, можна дечого навчитись. Тоді не треба буде червоніти перед всілякими чужинецькими комісіями і наражати себе і свою родину на перспективи назавжди залишатись в Німеччині, і то на становищі недовноцінної людини, бо й тут неписьменній людині буде не з медом.

М.Т.

---x-x-x---

НАШІ ФІНАНСИ.

Після перейняття управління табору од адміністрації УНРРА, перед нашою Управою, що вийшла із загальних виборів, одразу повстало гостре питання потреб в різних ділянках життя табору, на задоволення яких необхідно мати грошеві засоби. Тому на засіданні Таборової Ради 30 червня й було ухвалено перший місячний бюджет табору на місяць липень. Цей бюджет передбачав, по стороні видатків, потреби Управи табору, Технічного відділу, таборового шпиталя, Рефератів Шкільництва і Культури. А на покриття потрібних видатків передбачалися прибутки од внесків таборової Кооперативи, од таборового театру і хору, як і чужих театрів і кіно, та од внесків мешканців табору на підтримання чистоти в бльоках і їх освітлення на сходах та коридорах. Не всі з передбачених прибутків приходили самі собою. Де-які з них треба було організувати. І саме тому Таборовою Радою було, наприклад, принято постанову про місячні внески од всіх мешканців табору на підтримання чистоти у висоті 7 марок з дорослих і 3 марки з більших дітей. Населення табору прийняло цю постанову із повним зрозумінням її необхідности, і от уже четвертий місяць ці внески являються одною з позицій прибутків у таборовому бюджеті.

Першим місяцем нашої самоуправи в таборі був місяць червень. Для початкових видатків Управа табору мала 1446 мар.10 пф., які надійшли од Таборової Кооперативи, як внесок на користь табору половини чистих прибутків. В місяці червні було ще кілька позицій прибутку, і перші найнеобхідніші видатки склались в образ, який дав нам зведення за червень, наведене нижче:

Прибутки		Видатки	
1. Готівка од Кооперативи на 1 червня	1446,10	1. Секретаріят Управи...	62,50
2. Кіно	560,20	2. Магазин	147,48
3. Забава	80,50	3. Шкільний Реферат....	295,90
4. Театральні вистави...	323;50	4. Реферат Культури....	25,90
5. Готівка в секретаріяті Управи.....	182,50	5. Пласт	600.-
		6. Робітники.....	120.-
		7. Готівка на 1 липня...	1341,12
	1592,90		2592,90

Місяць червень ще не був плановий. Прибутки й видатки уклались довільно. А після згаданого вже засідання Таборової Ради 30 червня місячні бюджети представляють собою, в порівнанні з місяцем

червнем уже інший, досить розвинений образ. Наведемо тут бюджет місяця липня:

Прибутки:		Видатки:	
1. Готівка на 1 липня	1341,12	1. Управа табору	1379.20
2. Кооператива.....	3521,53	2. Секретаріят табору	67.49
3. Кіно	958.65	3. Магазин	9.-
4. Театральні вистави	474,05	4. Шкільний реферат	1360.-
5. Внески мешканців табіру	9618.-	5. Рнферат Культури	512.94
6. Непередбачені	313,50	6. Шпиталь.....	956,85
		7. Технічний відділ	859.78
		8. Витрати в бльоках	2100.-
		9. Готівка на 1 серпня	8681,59
	16226,85		16226,85

Цей місячний бюджет уже доказує наскільки щасливою була думка про впорядковання фінансів табору взагалі та як всі галузі нашого таборового життя було завдяки тому підтримано і вони розвивались, а не загибали. Шпіталь ми перейняли без ліків і навіть без де-яких необхідних інструментів, Шкільний Реферат взагалі свою діяльність міг провадити, як і Реферет Культури, тільки через існування бюджету, Технічний відділ міг зробити необхідні витрати теж тільки тому, що фінанси табору було зорганізовано і впорядковано.

/Далі буде/

Реферат Фінансів.

---x-x-x---

НЕВІДКЛАДНА СПРАВА

Багато в нас говориться, пишеться і радиться про потребу знати чужі мови. І ми всі визнаємо рацію цих порад. Напевне кожний з нас не раз на собі відчув, що людина без мови - все одно, що без голови. Людина, яка не може висловити своєї думки, добитись чогось, чи виправдатись, коли її в чомусь несправедливо обвинувачують, чи порозумітись в справі роботи, зрозуміти, що від неї хоче работодавець, чи сусіда, чи просто зустрічний на вулиці, така людина дуже часто з жалем відчуває свою неповноцінність. Добре, що ми живемо тепер в таборах і зрештою могли б обходитись без звязків з місцевим населенням. І то ми на кожному кроці навіть в наших умовах відчуваємо, що люди, які знають чужі мови, краще улаштовуються часто не через свої особисті заслуги, а виключно через знання мов, а люди високої інтелігенції і здібні не можуть навіть в урядах таборової адміністрації знайти працю, бо не знають жодної мови, крім своєї.

А незабаром ми роз'їдемося по світі, розпорошимось серед маси чужого населення. І скрізь, на роботі, на залізниці, в крамницях, на вулиці, - ми почуватимемо себе безсловесними, неповноцінними істотами. Ми

будемо позбавлені можливости користуватись газетами, літературою, театром, ми не зможемо нав'язати стосунків з сусідами, які, може, змогли б стати нам в пригоді і допомогти перемогти перші труднощі життя в новій незнаній країні. Ми не зможемо стати до фахової праці, а мусимемо виконувати тільки таку, де цілком непотрібна мова. І все це тому, що багато часу пройде, заки ми засвоїмо хоч трохи місцеву мову, зможемо взяти нормальну участь в житті країни, яка притулить нас.

Власне кажучи, наші люди це добре розуміють, про це свідчить кількість слухачів на кожному курсі англійської або еспанської мови, що їх вже не раз започатковували різні наші таборові чинники - ІМА, Культурний Реферат, Шкільний реферат тощо. Але щось не щастить нам з цими курсами. Все з якихось "незалежних" причин робота на них відкладається, не встигнувши розцвісти. Вина в цьому лежить, безперечно на людях, які не розуміють першорядної ваги цієї справи. Праця по улаштуванню імпрез, кіна, рефератів тощо, правда, дуже цінна і потрібна, але справа організації курсів англійської мови мусить бути поставлена на перше місце, саме тепер, бо вони нам дуже потрібні. Часу нам лишилося не багато, і ми повинні попрацювати дуже і дуже інтенсивно, щоб добитися бажаних наслідків.

Ті, що хучуть вчитися англійської мови.

----x-x-x---

КАЛЕНДАР ПАМ'ЯТНИХ ДАТ
на м. Жовтень

3 - 1930 Померла в Києві мати Лесі Українки, письменниця Олена Пчілка.

4 - 1930 Померла в Києві артистка Марія Заньковецька. Народилася 22 лютого 1860 р. В вісімдесятих роках минулого сторіччя на Наддніпрянщині виникла з ініціятиви драматурга і поета Михайла Старицького театральна дружина, до складу якої ввійшли талановиті артисти: три брати Тобілевичі /Карпенко-Карий, Садовський і Саксаганський/, Марко Кропивницький, Марія Заньковецька і Ганна Затиркевич. Ця група створила цілу епоху в історії укр. театру. Марія Заньковецька своєю вродою і чарівною грою заслужила собі невмирущу славу і створила низку прекрасних образів. Багато російських антрепренерів спокушали її великими заробітками і славою на столичних сценах, але артистка до кінця життя залишалась вірною дорогому її серцю українському мистецтву.

6 - 1918 Відкриття державного українського університету в Києві

6 - 1876 Народ. укр. вчений і діяч Сергій Єфремов. Син священника. Скінчив київську духовну семінарію. Заступник Голови Укр. Центральної Ради, член партії соціялістів-федералістів, редактор газети "Рада". З його творів найвидатніший "Історія Української літератури". 1929 року заарештований за участь у Спілці Визволення України /СВУ/ і засуджений спочатку на 10 років, а коли цей термін скінчився, йому вже без суду замінено кару на довічне ув'язнення.

22 - 1916 Відкриття державного укр.університету в Кам'янці-Подільському.

29 - 1893 Помер український байкар і поет Леонід Глібів. Нар. у Веселому Подолі на Полтавщині. Скінчив Полтавську семінарію і Ніжинський Ліцей. Був учителем історії та географії в Чернигові. Усунений з цього становища за українську діяльність, довгий час бідував тяжко, поки дістав посаду управителя друкарні в Чернигові. Літературна діяльність його виявилась в чотирьох жанрах: ліриці /"Вечір" "Стоїть гора високая"/, байках, приповістках для дітей і в драматичній творчості /три комедії - "До мирового" та інші/. Видавав часопис "Черниговський листок".

29 - 1794 Помер укр.фільософ Григорій Сковорода.

---x-x-x---

Олена Пчілка літерат.псевдонім Ольги Петровни Косач, уродж.Драгоманової матері Лесі Українки. Народилася Олена Пчілка 17.6.1849 року в місті Гадячі на Полтавщині в [illegible]ській родині. Батько Олени Пчілки помер, як їй було 10 років, з того часу батька їй заступав її старший брат Михайло Драгоманів.

Училася Олена Пчілка в Києві в приватному пансіоні. Учителі в тому пансіоні були добірні, напр. природознавство викладав видатний педагог - хірург Пирогов, історію Михайло Драгоманів, інші предмети теж все визначні сили, дуже добре провадилася наука чужих мов. Отже Олена Пчілка здобула в цьому пансіоні добру освіту і мовами французькою та німецькою володіла досконало все життя.

1868 р. Олена Пчілка вийшла заміж за Петра Антоновича Косача, що ще з студентських часів належав до одного гурту української поступової молоді з Михайлом Драгомановим, а на той час, вже скінчивши університет, був за предсідника з'їзду мирових посередників у місті Звягелі на Волині.

Там у Звягелі довший час жила Олена Пчілка. У Звягелі народилися троє старших дітей Олени Пчілки: Михайло, Лариса /Леся Українка/ і Ольга. Життя українського народу було близьке Олені Пчілці з дитинства, але перше їй були добре відомі побут та етнографічні особливості Лівобережжя, головним чином Полтавщини, з того часу, як вона оселилася у Звягелі, то пізнала добре і так само полюбила й Волинь, що має свої особливості, і теж гарну, але відмінну природу. В цей період свого життя Олена Пчілка почала писати і друкувати свої твори-поезії /Думки-Мережанки/ і прози, переклади /Гоголя, Віктора Гюго, Доде та інших/ та зібрала й видала альбом українського народнього орнаменту /вишиванки, килими, писанки/, як передмову при альбомі вмістила свою розвідку про український орнамент двома мовами - французькою та російською /в українській мові тоді було заборонено/і розвідку про українські колядки. В цей самий період Олена Пчілка збирала тексти й голос українських народніх пісень, що передала Миколі Лисенкові до його збірника українських народніх пісень, що й вийшов друком коштом П.Косача - чоловіка Олени Пчілки.

Хоч жили на провінції - на Волині, Олена Пчілка жила в тісному єднанні з селом, проте ввесь час мала зв'язок з українським громадянством культурних центрів України /Київ, Одеса, Полтава/ під Росією та під Австрією /Львів, Чернівці/ надсилаючи свої твори та твори своїх дітей до друку і періодично особисто наїжджаючи. У вісімдесятих роках вся родина Косачів переїхала на життя до Луцька, а потім до села Колодяжного біля Ковля.

Не було такої ділянки громадської праці на користь українській справі, в якій би Олена Пчілка не брала участи. В Києві тоді повстало "Літерат.-Артист.Общество", як на той час звичайно, російське, але Олена Пчілка разом з Михайлом Старицьким, Миколою Лисенком увійшла до нього і дуже швидко широко використала його для української справи, притягнувши значні сили українських літераторів, артистів. Українські імпрези, що відбувалися в цьому товаристві, святкування Шевченківських річниць, ювілеїв визначних українських діячів, різні українські лекції, відчити і т.д. улаштовані українською групою, де Олена Пчілка брала найактивнішу участь, мали дуже велике значіння в поширенні й зміцненні національної свідомости серед тодішньої молоді.

1903 рік треба відзначити участь Олени Пчілки в святкуванні відкриття памятника Івану Котляревському у Полтаві, де Олена Пчілка, не дивлячись на заборону промовляти українською мовою, одна лише проголосила свою промову українською мовою. А на початку 1906 р., щоб використати сприятливий момент Олена Пчілка їздила в складі делегації українців /Ілля Шраг, Володимир Науменко, Дмітрієв, Олена Пчілка/ до Петербургу клопотатися про дозвіл української преси.

З тогож року і почала редагувати український журнал /Рідний Край/ спочатку в Полтаві, а потім у Києві з додатком місячника "Молода Україна" для дітей.

"Рідний край" і "Молоду Україну" видавала Олена Пчілка аж до 1914 року. Коли з початком війни знову заборонено було українську пресу, 1915 року переїхала Олена Пчілка на стале життя на свій хутір "Зелений гай" під самим Гадячем, де в лютому 1917 р. її запрошено було на редактора "Газети Гадячського Земства". В Гадячі Олена Пчілка теж брала жваву участь в громадському житті, а від часу обрання до Української Академії Наук стала надсилати до У.А.Н. свої наукові розвідки з етнографії, що містились в виданнях У.А.Н.

1920 року переїхала Олена Пчілка на життя до своєї дочки в Могилів на Поділлі, а в серпні 1924 року з дочкою переїхала до Києва, де й мешкала до кінця свого життя, 4.X.1930 р. В Києві брала участь в роботі етнографічної комісії У.А.Н. та в житті секції Наукових Робітників.

Біографи Олени Пчілки характеризували й характеризуватимуть Олену Пічлку, як громадянку, незломну патріотку, письменницю, знавця української етнографії й мови.

Поховано Олену Пчілку в Києві, на Байковому кладовищі, поруч з Лесею Українкою.

Ізидора Косач-Борисова

---X-X-X---

НАШИМ ЖІНКАМ

Живучи вдома, в своїй країні, кожна людина може вибрати собі працю відповідно до своїх уподобань і здібностей. Уже в середній школі учні вибирають собі високу школу, яка дасть їм змогу працювати в бажаній галузі. Не те на чужині. Тут нам важко включитись в нормальне життя чужої країни. Недостатнє знання чужих мов, чужих звичаїв і традицій, закони про працю, що в кожній державі охороняють своїх громадян перед конкуренцією чужих фахівців, часто навіть не дуже прихильне ставлення з боку місцевого населення, - все це закриває для нас двері до установ, інститутів, видавництв, лікарень, а подекуди навіть і до заводів, фабрик і майстерень. Маємо яскравий приклад з Бельгією, де єдина можливість для наших людей - копальня.

Але припустімо, що не скрізь справа стоятиме так гостро, як у

Бельгії. Отже, частина наших людей розійдеться по фабриках і заводах, установах; частина, можливо, навіть більшість з нас, потрапляти на ферми. Багато говорилось у нас про потребу набувати практичні знання з галузі тваринництва і сільського господарства і відбувались навіть якісь курси молочарські, птахівництва то що. Але є ще одна дуже і дуже важлива галузь роботи, в якій великій частині наших людей, спеціяльно жінкам, доведеться, очевидно, працювати, - хатнє господарство.

Хай не лякає це наших дівчат і жінок. Навпаки, поміркувавши добре, кожний погодиться, що це чи найкращий вихід з становища, особливо для людей самотніх. Приїхавши до чужої країни, кожний з нас буде мати безліч невигод. Треба знайти помешкання для життя, придбати бодай найпримітивніші і найпотрібніші речі щоденного вжитку, заробити гроші і купити на цей гріш щодня продуктів і зварити собі щось, або шукати недорогої ресторації. Все це, на початку буде дуже важко. Натомість, узявшись до праці хатньою робітницею, людина відразу потрапляє в нормальні умови упорядкованого життя. Вона буде забезпечена там харчами, грішми і кімнатою. Приміром, в Америці праця хатніх робітниць дуже почесна і добре оплачується. Всі вони мають обов'язково нормований робочий день, опіку відповідних професійних спілок, відпуску і т.д. Отже, це є зовсім непогана перспектива, і я певна, що чимало наших також і інтелігентних жінок і дівчат знайдуть собі працю в господі місцевих людей, як у місті, так і по фармах.

Але хай не думають наші жінки, що кожна так таки і зможе стати до такої праці. Робота в хатньому господарстві, як і робота в кожній іншій галузі, потрібує уміння, навику і відповідної підготовки.

Цими днями в одній з газет було повідомлення, що для німецких жінок, які повиходили заміж за англійських вояків і виїхали з ними до Англії, організуються курси, де нові англійські громадянки навчатимуться веденню хатнього господарства в нових умовах - куховарству, умінню купити продукти, прибрати хату і т.д. і т.д.

А що ж казати про наших молодих жінок і дівчат? Чи багато з них уміють зготувати не кажу вже добрий обід, але бодай простеньку страву, чи потрапляють вони накрити стіл навіть не для урочистого прийняття, але хоч для щоденного звичайного обіду культурної родини, чи можуть вони добре поприбирати в хаті, помити посуд, попрасувати і поскладати пристойно білизну... А таких обов'язків у доброї хатньої робітниці безліч.

В тому, що наша молодь не вміє всього того зробити, не її вина. Вже чимало років минуло, відколи почалась війна, і наші люди не живуть по-людському. Таборові мешканцеві умови і жалюгідний уклад нашого життя, консервні бляшанки замість посуду, дві тисячі кальорій, що становлять наше одноманітне меню, все це не зробить з нашої молоді добрих господинь. Але до деякої міри ми ці прогалини можемо заповнити.

В нормальні часи по деяких країнах, як ось Німеччина, Чехія, Англія, Франція і багато інших існувало чимало довго- чи коротко-термінових курсів, де молодих дівчат навчали варити, пекти, прибирати кімнати, прасувати і лагодити білизну, бавити дітей, виконувати всілякі ручні прегарні роботи то що.

І тепер по багатьох таборах існують такі курси. Хоч ці курси далеко не досконалі із зрозумілих причин, проте вони всежтаки дають багато користи.

І в нашому таборі знайшлось би, напевне, чимало старших досвідчених господинь, що залюбки поділились би своїм досвідом і цим допомогли б нашій молоді відразу стати до праці в новій країні і не посоромити українських жінок, які віддавна мають славу добрих і гостинних господинь.

За цю справу мусить узятись таборова жіноча організація. Думаю, що старші жінки їй в цьому допоможуть, а молоді енергійно візьмуться до роботи і за короткий час, який ми ще, може, будемо жити в таборі, навчаться бути добрими господинями.

Стара господиня.

ПРОГРАМА ВІДДІЛУ КУЛЬТУРИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ЖОВТНЯ.

На другу половину жовтня заплановано Відділом Культури і УМСА де-які імпрези, які подаємо нижче. Мабуть не усі громадяни нашого табору орієнтуються в тому, що фільми, які висвітлюються в нашому таборовому театрі що понеділка і що п'ятниці організовані від УМСА що-понеділка, і Культ.Відділом табору що-п'ятниці. В тому самому порядку висвітлювання фільмів буде продовжуватися і в майбутньому. Таборовий хор готується тепер до театрально-мистецького конкурсу, що має відбутися в Франкфуртській окрузі ІРО в суботу, 25 б.м. в Ганау в інтернаціональному Д.П. таборі. Усіх, хто бажав би в цей день побувати на конкурсі, проситься порозумітися з Відділом Культури.

В дні 23 б.м. в таборовому клюбі о год. 7-ій у вечері плянує Відділ Культ. відчит інж. Пастернака на тему: "Проблема Сільсько-господарського будівництва".

Таборовий відділ УМСА плянує на день 22. в середу, Концерт-балет "Корсиканка", в дні 25. в суботу, забаву і на день 29. в середу, концерт групи солістів.

Відділ Культури подає до відома мешканців табору, що згідно з постановою управи табору, діти до 14 років можуть відвідувати імпрези тільки за згодою своїх батьків. Рівнож заборонятеся дітям бути присутніми на імпрезах без батьків. Обслуга театру має наказ не впускати дітей без батьків на театральну салю. Для уникнення непорозумінь в тому напрямі просять батьків притримуватися цього розпорядку.

---X-X-X---

ГОЛОС ЧИТАЧА

Чого хоче читач від "Таборових Вістей"?

Відповідаючи на заклик редакції, хочу подати свою думку про те, який матеріял треба б містити в "Таборових Вістях". Виходячи з того, що писати в такому журналі належить переважно про таборові справи, хотілось би мати не тільки сухий матеріял і цифри, але також освідомлюючі і пояснюючі і дописи, які б зацікавлювали наше громадянство загалом таборових справ.

Отже, насамперед хотілось би почути щось про діяльність і працю таборової Ради та довідатися про пляни її щодо піднесення рівня нашого життя в таборі. Рада відбуває засідання, вона а'орієнтована у справах всіх ділянок табору і знає, що зроблено, що треба б було зробити, а чого не можна виконати, бо існують, скажім, такі то перешкоди і труднощі. Як що ми - звичайні мешканці - вибирали радників, то маємо право почути від них, якже вони уявляють собі наше майбутнє і які завдання перед собою накреслюють. Збори мешканців табору відбуваються рідко, та й на них завжди розглядаються якісь спішні поточні справи. Чому ж би за посередництвом "Таборових Вістей" Рада не підтримувала би постійного зв'язку з громадянством?

Так само хотілось би мати докладніші відомості про обсяг праці таборової адміністрації та окремих референтур. В двох числах "Таборових Вістей" ми мали нагоду читати офіційні розпорядження або звіти деяких референтур. Але сухі цифри і дати малощо дають. Хотілось би мати роз'яснення до них та пляни на майбутнє, щоб мати уяву про добрі і алі сторони діяльности тої чи іншої таборової ділянки і знати, чим могло би до-

помогти громадянство для усунення якихось перешкод або труднощів.

В той спосіб загал мешканців був би дійсно втягнутий в курс справ нашого табору і міг би більш свідомо виконувати ті чи інші завдання, які перед ним ставить наша таборова самоуправа. Виграв би на цьому і таборовий журнал, зробившись більш цікавим і доступним для громадянства.

Один з таборян.

---X-X-X---

ГРОШОВА ЗБІРКА НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ

Як відомо мешканцям нашого табору, протягом 10 - 14 цього місяця, з ініціятиви місцевого Представництва КОДУС'у та при участі шкільного референта п.Директора Є.Піджарка й Проф. В.Жука, проводилася грошова збірка на допомогу тим українцям, що студіюють на високих школах - українських і німецьких. Гроші збирали таборова шкільна молодь, а саме такі особи: п.п.Биковець, Вернигора, Бетухова, Захарчук, Сивак, М.Скрипник, Тороненко й Филипів. Зібрано всього 1.809 мар. 50 фен., які 16 цього місяця й надіслано до Комісії Допомоги Українському Студенству /КОДУС/, в якій зосереджуються всі грошові збори на користь українських студентів. Мешканці нашого табору можуть бути певні, що їх пожертви не підуть марно, бо допомоги з стипендійного фонду видаються не всім особам, які записалися на високі школи та рахуються студентами, а лише тим із них, що дійсно працюють і виявляють певний поступ у своїх студіях. Комісія складається з виборної президії, ректорів українських високих шкіл, представників від організованого студенства, від ЦУЕ та від інших українських станов; призначає вона допомоги й стипендії на підставі тієї опінії, що її дають петентам Представництва КОДУС'у та студентські громади. Ця ж Комісія, дбаючи про підвищення кваліфікації й освітнього рівня нашого студентства, сприяє приміщенню здібних студентів на стипендії в чужоземних високих школах, з'окрема в Англії, Бельгії і Голяндії.

Отже Представництво КОДУС'у в Вісбаден-Кастель висловлює щиру й сердечну подяку всім особам, що брали участь у збірковій акції в нашім таборі й тим до деякої міри сприяли збільшенню засобів для поширення й розвитку рідної культури, а також всім жертводавцям.

На жаль, цього року скрізь помічається зменшення жертвенности серед емігрантів, що почасти пояснюється сучасним загальним еміграції та зменшенням її кількости через виїзд до чужоземних країн на роботи; не даремно центральний допомоговий /для студентів/ орган висловлює побоювання, чи пощастить зібрати ті суми, які запроектовані в прелімінарнім бюджеті, та чи вдасться виконати всі ті завдання, які стоять перед КОДУС'ом у майбутнім шкільнім році.

Як ілюстрацію зменшення збірки, можна навести приклад нашого табору. Минулого року "ударна" збірка, що відбулася 4.X.46 р., винесла 5.298 мар.н., а всі імпрези й додаткові збірки, які продовжувалися до початку листопада дали ще 5.193 мар.; таким чином, посилена збіркова акція в нашім таборі дала тоді солідну суму 10.491 н.м.

За Представництво КОДУС'у в Вісб.Кастелі
Проф. І.Кабачків.

ВІД УКРАЇНСЬКОЇ РОДОВІДНОЇ УСТАНОВИ

В днях 11-12 жовтня б.р. відбувся в нашому таборі Перший З'їзд Української Родовідної Установи на еміграції в справах укр.знаменництва та родівництва. /УРУ/.

На зїзд прибули з америк. та англійської зон видатні українські науковці зі згаданих та споріднених галузів науки, представники Укр.Вільної Академії Наук /УВАН/, Укр.Вільного Університету та інших наукових установ. Окрім того в працях Зїзду взяли участь численні гости та представники знаменованих родів.

Наукова частина зїзду була виповнена слідуючими доповідями: 1/ Др.В. СЕНЮТОВИЧ-БЕРЕЖНИЙ - Про геральдику, 2/ Др. В.ЛАЦИК - Українське боярство XIII і XIX стол. та його державно-творчу роля, 3/ Проф. др. Я.РУДНИЦЬКИЙ - Українські "перемішені" назви, 4/Проф. Др М.МІЛЛЕР - До питання про походження старо-українських знамен, 5/ Проф.інж. Є.АРХИПЕНКО - В справі родоводу укр. триз,б., 6/ Проф. М.БИТИНСЬКИЙ - Українські державні відзнаки. Всі вищезгадані високої якости доповіді викликали відповідне їх обговорення. Доповненням їх був інформаційний інформаційний відчит проф.інж. Є. АРХИПЕНКА на тему-"Українська Родовідна установа та її засади".

Доповіді були супроводжені цікавою й вартісною виставкою, що складалася з об'єктів звязаних із знаменництвом і родівництвом: грамот, знамен, родовідних документів, відбиток печаток, портретів, екс--лібрів, історичних ілюстрацій та геральдичної літератури в укр. і чужих мовах. З'окрема були виставлені й продавалися числа /I-3/ часопису " Рід та Знамено", що її видає Укр. Род. Установа. Серед експонатів кидалися ввічі укр. селянські родовідні знаки з Галичини, які свідчать, що знаменницький рух охоплює всі шари та стани українського народу, а не тільки його верхівку, як це неслушно уявляють собі мало поінформовані особи.

Після наукової частини Зїзду та виставки, що була доступна для всіх, відбулися Загальні Збори представників знаменованих родів, на яких була обрана нова Рада, Управа, Ревізійна та Мистецька Комісія, Української Родовідної Установи. Збори висловили подяку групі ініціяторів заснування і відданого ведення УРУ на чолі з п.проф. інж. Євг. Архипенком, прохаючи їх провадити й надалі УРУ та часопис "Рід і Знамено", що являється першим цього роду періодичним органом в укр. мові. В кінці зборів представники УРУ і УВАН, стремлючи до координації дослідів в царині української геральдики, покликали до життя - "Український Науково-Дослідний Інститут Знаменознавства" при УРУ та УВАН, завданням якого є розроблення теоретичних питань з ділянки українського знаменознавства та оголошування їх друком в рамах видавничої діяльности УВАН. Науковими керівниками Інституту обрано: Проф. Міллера, Рудницького та проф. Ол.Оглоблина.

У понеділок 13. б.р. частина учасників Зїзду відвідала м. Вісбаден, де оглянула деякі археологічно-історичні пам'ятки з римських часів, православну церкву й цвинтарь та виставку картин XVIII стол. в місцевому музеї.

Зїзд викликав велике зацікавлення серед наших таборян. Бажаючі більш докладно довідатися про родовідну справу та набувати часопись "Рід та знамено" зволять звертатися по адресі:

HÖCHST bei Frankfurt/Main, Höchst- markt, N.4. Ing. F.Archypenko, Укр. Родовідна Установа.

Л. Биковський.

---x-x-x---

Цими днями наш табір одержав листа такого змісту:

IPO, Тім 1022, Франкфурт. 9 жовтня 1947 р. ч. 26.

ТЕМА: ДП., зареґістровані під незаконними прізвищами.

Трапляються випадки, що ДП були зареґістровані під неправильними прізвищами і тепер хочуть виправити свої реґістраційні документи.

Ми запитували Головну Кватиру Американської зони, яким способом ця зміна прізвищ може бути переведена. Юридичний відділ IPO дав що до цього відповідні роз'яснення, а саме:

1. Закон, що існує в Німеччині, вимагає формальної судової процедури при зміні прізвища.
Для того треба подати грунтовні причини, намір, заняття і нове прізвище, - після чого це все опубліковується.

2. Бувають випадки, коли політичний еміґрант бажає повернути собі своє справжнє прізвище і позбутися вигаданого, яке було неофіційно набуте ним в часи німецького поневолення. В таких випадках, не зважаючи на німецькі Закони, вигадане прізвище може існувати далі. Біженці, які хотять повернути собі справжнє ім'я, - мусять звернутися до Німецьких послуг або еміґраційної Ради.

3. Подання еміґрантів про зміну прізвища мусить бути підтверджене свідками, які знають про причину цієї зміни, і скеровне до ПСІРО відділу документів, відкіля воно відправляється до Ареа Теам Директора. Якщо Директор на підставі документів винесе рішення, що певна особа може змінити своє прізвище, це рішення з відповідним матеріялом пересилається до ПЦІРО Бюро. Всі зміни відбуваються за наказом Ареа Теам Директора і передаються до Контрольного Центру, де і залишається копія цих матеріялів.

Коли якась переміщена особа хоче змінити прізвище і має на це поважні причини, то їй треба користуватись вказівками, які подаються в параграфі 3. Прохання до Ареа Теам Директора треба писати за певною формою і в англійській мові. Всі інші супроводжуючі документи якщо вони написані іншою мовою - треба перекласти на англійську з підтвердженням вірности цього перекладу.

Е. В. АДАМС
Директор
Ареа Тім 1022

---x-x-x-4-

Таборовий Кооператив

Господарський Баляно на 1 жовтня 1947 року

	Стан на Перше число:	
	Січня 1947 р.	Жовтня 1947 р.
	Сума	Сума
АКТИВИ:		
Мобілі:		
Каса-готівкою	7 .810.72	25.09
Крам в крамницях та виконані, але не забрані замови з майстерень.....	13.071.17	29963.06
Разом..	20.881.89	29988.15
Імобілі:		
Майно та інвентар за амортизацією.....	3.481.60	7 030.92
Паї в Кооперативних організаціях.....	-	200.-
Разом..	3.481.60	7.230.92
Відтягнуті кошти:		
Розрахунки	240.-	1.951.-
Баланс..	24.603.49	39.170.07
ПАССИВ:		
Власні засоби:		
Запасний неподільний капітал	1.016.-	3.800.56
Пайовий капітал	5.070.-	7.764.-
Фонд кооперативного навчання.....	3.000.-	136.14
Страховий фонд	-	1.000.-
Фонд поширення підприємств.....	-	3.000.-
Резерв на уцінку товарів	-	690.-
Прибутки 1946 року.....	11.185.56	-
Прибутки 1947 року	-	13.536.22
Власних коштів	20.271.56	29.956.92
Чужі кошти:		
Кредитори.....	4.331.93	9.213.15
Баланс..	24.603.49	39.170.07

За три чверті року суму балансу збільшено:

За конто власних коштів 9.685.35
" " чужих коштів 4.881.22

УПРАВА КООПЕРАТИВУ.

-+-Х-Х-Х---

Робота Кооперативу:

	Торгівля і виробництво		Витрати:		Наслідки	
	План	Фактично	План	Фактично	План	Фактично
					Прибутки - пр. Збитки - зб.	
А. Торгівля:						
I Продаж краму з крамниці дрібного продажу	364,4	433,7				
2. Продаж краму з крамниці безалкогольних напоїв	32,7	36,8				
Торгівля..	397,1	470,5	42,9	46,0	пр.11,1	пр.25,4
Б. Виробництва:						
1. Кравецька ж.од.	45,5	45,6	44,5	43,5	пр. 1,0	пр.2,1
2. " ч.од.	14,3	7,7	13,7	7,9	пр. 0,6	зб.0,2
3. Шевська м-ня	7,9	8,5	7,6	8,5	пр. 0,3	- 0,0
4. Фризієрня	7,5	6,6	7,6	6,8	пр. 0,5	зб.0,2
Виробництва...	75,2	68,4	73,4	66,7	пр. 1,8	пр.1,7

Націнки:

	Крамниця дрібного краму:		Крамниця безалк. напит.	
	План	Фактично	Плян	Фактично
Вартість краму за ціною закупу в нім.марках	316,9	372,4	26,1	26,9
Реалізація цього краму	364,4	433,7	32,7	36,9
Націнка у %%	15 %	16.4	25 %	36 %

УПРАВА КООПЕРАТИВУ

ВИТРАТИ КООПЕРАТИВУ

на загально-національні і допомогові цілі:

Через:	1946 р.:	Січень-Вересень 1947 р.
1. Ц.П.УЕ. на організацію та ліпшення життя на еміграції	3.264.-	5.402.-
2. Централю Кооперативів на організацію зменшення витрат на еміграції	-	6.521.-
3. Комітет допомоги студенству /КОДУС/ на поліпшення життя студенству та на організацію можливости учоби.....	500.-	-
4. Санітарно-харитативній Службі на допомогові цілі ..	-	507.-
5. На витрати в нашому таборі - через управу табору: утримання шкіл, гімназії, ріжних гуртків, утримання працюючих, які роздають приділи для працюючих, допомога таборовим лікувальним закладам	13.962	19.490.-
6. На фахові курси	3.000	2.000
7. Пожертви:		
1946 р. ІМКА	500.-	
1947 " ІМКА- 25,- Пласту 150.- Школам і подарунки дітям, які виїздили до Бельгії - 51.-, Оперовому театру на еміграції - 200,- Т-ву Прихільників Української Господарської Академії - 1.000,- Українській Вільній Академії -1080	-	2.506.-
Разом ...	21.226.-	36.426.-
Всього з початку	57.652.-	

Лист Директора ПЦІРО від 2.10.1947 р.
до Адміністрації Табору:

Цим інформуємо вас, що від 15.9.1947 р. переселення переміщених осіб провадиться в такий спосіб:

А. Секція індивідуальної еміграції та допомогова /Франкфурт, Майнцерляндштрасе 4-3, 3-й поверх/

Це бюро дає поради щодо індивідуальної еміграції до всіх країн за винятком США особам, що живуть у районі Гроос Гессену та Вюрцбургу, і мають

Запевнену візу
дозвіл на в'їзд
робочий контракт
афідавіт

а також допомагатиме в усіх справах, пов'язаних з процедурою одержання віз на подання родичів, що живуть у країнах майбутньої еміграції, а саме:

в питаннях про державну приналежність та бездержавність
про повернення власности
цивільні документи.

Особи з цілої американської окупаційної зони Німеччини, що їх відповідні установи спрямовують до Miss Hoffmann по поради чи остаточну в звязку з їхнім виїздом документацію, мусять звертатись на подану вище адресу.

В: Секція групового переселення /Франкфурт Цеппелін Алеє 19/

Ця установа займається всіма видами групового переселення /Спірні питання, що потребують консультації, мусять передаватись на Майнцерляндштрасе 4 на розгляд/.

Примітка: Родини бельгійських шахтарів повинні звертатись на Цеппелін Аллеє 19.

Особи, зацікавлені в індивідуальному переїзді до Бельгії /що мають там родичів чи друзів або організації, які подбають за їх в'їзд до Бельгії/ мають звертатись на Майнцерляндстр. 4-3.

Д. Особи, що мають близьких родичів у Канаді, робітники, що їдуть на бурякові плянтації, а також особи, що їдуть до Марокко, розглядаються, як індивідуальні переселенці.

Особи вискренінговані і такі, що живуть приватньо і не мають статусу ДП, мають звертатись до Арея Вельфер Офіціо Цеппелін Алеє 15, Франкфурт. Там їм видадуть документи до перевірочної Комісії в Дармштадті.

В.АДАМС
Директор
Арея Тім 10...

...Відділ Культури

Редакційна Колегія